

DEBRECZENI UJSÁG

ÁRA: 8 FILL

ELŐFIZETESI ÁRA FELEVRE 12 P, NEGYED-
EVRE 6 P, EGY ÓRA 2 P, EGYES SZÁM ÁRA
HÉTKÖZNAP 8 FILLER, VASÁRNAP 16 FILL.

KER. POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
ÉS APRÓHIRDETESEK FELVETELI HELYE:
JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 16. TELEFON 23-48.

(TRIANON 15.) 1936 ÁPRILIS 23.

CSÜTÖRTÖK

XL. ÉVFOLYAM, 93. SZÁM.

Vitéz Gömbös Gyula a józan haladás politikájáról

A pénzügyi bizottság ülése

Budapest, április 22. A pénzügyi bizottság Bert János elnöklésével szerdán a honvédelmi tárca költségvetését tárgyalta. Az ülésen jelen volt vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök is. Több hozzászólás után általánosságban és részleteiben is letárgyalták a költségvetést. Utána a miniszterelnöki tárca költségvetésének tárgyalására került a sor. Buchinger Manó és Krüger Adárral hozzászólása után Gömbös miniszterelnök válaszolt a felszólalásokra. A vitézi telektulajdonosokat illetőleg megígérte, hogy a pénzügyminiszterrel egyetértőleg fogja keresni a bajok enyhítésének módját. Ami a sajtólapot illeti: a tavalyi és idei előirányzat között eltérés nincs. Ennek az alapján a felhasználásáról elődei sem szoktak nyilatkozni, ő maga sem kíván elterelni a szokástól, már csak az alap diszkrecionális természetéről fogva sem. A választójogi reform kérdésében utal regébbi nyilatkozataira. E kérdéssel az országgyűlési megnyitói kormányzói beszéd is foglalkozott. Részletes nyilatkozatot majd az idevonatkozó előterjesztése alkalmával kíván tenni. Reméli, hogy a felfogások e kérdésben sok tekintetben találkoznak, noha az ellenzék a választójogi problémát illetőleg máig sem jutott egységes felfogásra.

Buchinger Manó keveselte — folytatta a miniszterelnök — azokat az eredményeket, amelyeket a kormány elért, holott ha összegezzük mindazt, amit a kormány eddig tett, meg kell állapítanunk, hogy ez az eredmény figyelemreméltó nemcsak a törvényjavaslatok számát tekintve, hanem az eredmények tényleges értékét is figyelembe véve. Olyan kérdésekhez nyult hozzá a kormány és a törvényhozás, amelyeknek megoldására eddig nem történtek intézkedések.

Azok, akik lekicsinylik az eddigi reformtervényeket, ezeket valószínűleg nem olvasták el alaposan. Arra a kifogásra, hogy ezek a reformok nem elég radikálisak, csak azt feleli, hogy a forradalmi radikalizmus útjára lépni nem kíván, mert ez megbukott 1918-ban. De megbukik az a konzervatív politika is, amely a konzervativizmust a maradisággal téveszti össze. Ezért áll a kormány és a törvényhozás a haladó konzervatív politika álláspontján.

Nem juthat holtpontra a kormány és a törvényhozás többségének politikája, mert a józan haladás politikáját hirdeti és ez az ország legszelebb rétegeinek erkölcsi és anyagi előrehaladását kívánja szolgálni. Azok az eredmények, amelyeket egyenként talán kicsinek látnak, együttesen létrehozzák a mindannyiunk által áhitott nagy eredményt. Ennek az országnak a helyzete régen volt olyan erős, mint most, mert az országban nyugalom, rend, személyi és vagyónbiztonság van, az örökös előrehaladás az építési jegyében.

Az ellenzék a választásokkal kapcsolatban hideg terrorszót beszél. Nem szabad elfelejteni azt, hogy a mai választási rendszer nem ennek a kormánynak a műve. Semmiesetre sem járulhat hozzá a választójogi törvény egyes kiragadott rendelkezéseinek módosításához, mert a törvényhozás rendszerét elhibázták tartja.

Arról beszélt ezután a miniszterelnök,

hogy a hibákat hánytorgató mostani kritikusok közül többeknek módjuk lett volna a bajokat orvosolni, amíg kormányon voltak. Az alkotmányos ellenzők kikapcsolását, mint ezt, semmi-lyen sem helyesítheti, ez nem is felel meg szándékainak. A nemzet nagy többsége józanul gondolkodik és érzelme van a reálitások iránt, értékeli azokat az eredményeket, amelyeket a kormány és a törvényhozás munkája jelent.

A régi világban emlegették az Alföld

csatornázásának, fásításának szükségességét, panaszkodtak az aszály miatt, bangoztatták a népevelés fokozásának szükségességét, eszelekedni azonban, legalább addig a mértékig, ameddig szükséges lett volna, nem eszelekedtek. Úgy véli, hogy a tárgyilagossá brátal előtt nem lehet kétséges mindennek értéke, csak az összes intézkedéseket kapcsolható hozza ítéltető meg. Új utakat akar a nemzet boldogulásának. Eppen azért, mert tudja, hogy a magyar nép hatal-

mas józan rétegei megértik és mellá-nyolják a kormány és a törvényhozás munkáját, nem felel azokra a támadásokra, amelyekben a tárgyilagosság teljes hiányát kénytelen néha megállapítani. Kéri a tárca költségvetésének elfogadását.

A miniszterelnök beszéde után a miniszterelnökség és a kisebb tárcák költségvetését általánosságban és részleteiben elfogadták. Ezzel a bizottság munkája egy óra után véget is ért.

Utolsó ellenállásra készül Abesszínia császára

Vagyonának megmaradt roncsait egy londoni bankba utalta Graziani tábornok hadserege elérte Szasszabanét - A császár feleségének keserű kifakadása a Népszövetség ellen

Mogadiscio, ápr. 22. Az egyik haditudósító jelentése szerint a gianagoboi nagy csatában az abesszín seregnek körülbelül a fele esett el, sebesült meg, eltűnt vagy foglyul esett. A haditudósító kiemeli, hogy a vereség következményeképpen az abesszín jobbszárnyát véglegesen elválták Szasszabanétól.

Külföldön híre terjedt, hogy Graziani tábornok megsebesült és hogy Bastianelli orvostanár, az ismert olasz sebész, a tábornok kezelése céljából Kelet-Afrikába utazott. Illetékes helyen megállapítják a tábornok megsebesüléséről szóló hírt és megállapítják, hogy Bastianelli tanár nem utazott el Rómából.

Lehetséges, hogy a híresztelés onnan származik, hogy Puccinelli tanár, Bastianelli segédje, tényleg Eritreába utazott, hogy ott kezelésben részesítse Liberati ezredést, volt marseillei olasz főkonzult, akit robbanó golyó sebesített meg.

150 kilométeres előretörés

Badoglio táviratozza: A szomáli hadszíntéren csapataink minden vonalon előrenyomulnak. Egész sor olyan helységet foglaltak el, amelyek 150 kilométernyire vannak a csapatok kiindulási helyétől. Hadoszlopaink tegnap elfoglalták a Dagata folyó völgyében fekvő Dukumot és szétverték az ellenség utódját. Egy olasz tiszt meg-

A négus feleségének keserű nyilatkozata

London, ápr. 22. Mint a Reuteriroda haditudósítója jelenti, több olasz repülőgép ma elrepült Ankober Menelik császár régi fővárosa felett, amely Addis Abebától 85 mérföldnyire északnyugatra fekszik. A repülőgépekről röpiratokat szórtak le, amelyekben bejelentették, hogy két napon belül felszabadítják a város Galla törzsbeli lakosságát.

A császárné az addisabebai császári palotában fogadta az abesszín fővárosban idéző külföldi újságírókat, akiknek nyilatkozatot adott s rendkívüli keserű, szenved-

sebesült, azonkívül ötven halalos, illetve sebesült áldozatunk van. Az északi hadszíntéren tovább tart a benszülőttek meghódolása.

Rémület Addis Abebában

A Daily Mail haditudósítója jelenti: Graziani tábornok, miután áttörte az abesszín jobbszárnyát, hatvan mérföldnyire nyomult előre. Rövidesen nagyfontosságú események várhatók. Az olaszok vagy Dsidziga és Harrar ellen vonulnak, vagy pedig Szasszabanétól dél felé bekerítik az abesszín főhaderőt. Graziani tábornok valószínűleg az utóbbi lépést választja.

Addis Abebában leírhatatlan rémület uralkodik, amelyet a kormány nyilatkozatai sem tudnak lecsillapítani.

Mogadiscio, ápr. 22. A megvert és üldözött abesszín csapatok az ogadeni karavánutak mentén menekülnek. Az előrenyomuló olasz oszlopok lendülete az ellenállásnak minden kísérletét megsemmisítette. A repülőgépek állandóan együtműködnek a gyalogos csapatokkal. A frusei hadoszlop Szasszabane felé halad, amelyet a beosztott állások védelmeznek. A jobbszárnyon egy libiai hadosztály és egy szomáli csoport halad előre.

Addis Abeba, ápr. 22. Az abesszín trónörökös az elmúlt éjszaka megérkezett Addis Abebába. A négus távollétében ő látja el a kormányzás ügyeit.

délyes hangon kikelt a Népszövetség ellen.

Hazánk legválságosabb pillanatában, amikor a hadseregünk megállítani igyekszik a túlerőben levő ellenség előrenyomulását — mondotta — felkérem a világsajtót, adjon módot arra, hogy szóvá-tessem ügyünket. Ha a világ szívén viseli a nemzetközi kötelezettségeket, bizonyára szegyetől és a felháborodástól pirulva szemléli ezt a méltánytalan s igazságtalan eljárást, amely télenységre kárhoztatta hazánkat, mialatt a

támadó felkészülhetett a hadjáratra.

Addis Abeba, ápr. 28. A négus felesége most a sajtóban megjelentette azt a nyilatkozatot, amelyet az egész világhoz, főleg Franciaországba és Angliához írt, hogy sürgősen segítsék meg az országot. A császárné kijelentette, hogy mindvégig népének körében marad.

Graziani elérte Szasszabanét külvárosát

London, ápr. 22. Az Ewening News haditudósítója szerint Graziani tábornok néhány nap alatt kiindulási pontjától 90 mérföldnyire haladt előre s jobbszárnyára már Szasszabane külvárosát is elérte. A balszárnyon lévő benszülőttek Dagabur közelében állanak.

Robinson amerikai repülő Addis Abebából London felé indult, hogy — kijelentése szerint — nagyon fontos küldetéssel tanácskozzék az angol kormánnyal.

Dzsibuti, ápr. 22. Tegnap különvonattal Dzsibutiba érkeztek a négus szolgálatában álló belga tisztok. Hozzájuk intézett kérdésekre elmondták, hogy azért kellett oly hírtelen elutazniok, mert ottmaradásukat komolyan veszélyeztette az abesszínnek között fel-lepő idegengyűlölet. Ugyanezzel a vonattal érkezett az amerikai misszió egyik tagja is, aki jelentette, hogy mindenki haragszik a négusra. A törzsfőnökök és a lakosság egyaránt őt vádolják a szerencsétlenségért.

Hailé Szelasszié vagyona

London, ápr. 22. A Daily Express jelentése szerint a négus az utóbbi napokban 35.000 font sterlinget (kb. 1 millió pengő) utalt át egy londoni bankhoz gyermekei nevére. Allítólag ez lenne a császár vagyonának utolsó maradványa és ezzel a pénzzel akarja biztosítani gyermekei jövőjét. A lap jelentése szerint a császár vagyona a háború kitörésekor még 3 millió font sterling volt (közel 80 millió pengő), a pénz legnagyobb részét azonban hadianyag-

vásárlásokra és a császári gárda zsoldjára fordította. A lap egyik tudósítója most érkezett vissza Addis Abebából és azt írja, hogy a négy legutóbb kijelentette bizalmas amerikai barátjának és tanácsadójának, Colsonnak: inkább öngyilkosságot követ el, de nem adja meg magát az olaszoknak.

Páris, ápr. 22. A Paris Soir jelentő a keletafrikai hadszínterről: A Dzsana Goboi gázlónál megvert etiópok kétségbeesett kísérletet tettek, hogy kiszabaduljanak az összezúgódott olasz harapófögből. A libiai hadosztály nyomon követte a visszavonuló hadakat, amelyek Szasszabané felé igyekeznek. Minthogy azonban egy motoros olasz hadoszlop még idejében elvágta útjukat, az abesszín csapatok visszavonultak s kétségbeesett támadást kíséreltek meg a libiai hadosztály ellen. Sokan az abesszínnek közül a Dzsana Goboi gázlónál elvesztették lőfegyverüket s így régi kardokkal, lándzsákkal és

tőrökkel rohantak az olaszoknak. Az abesszínnek teljesen megbomlott sorokban hátráltak meg. Szasszabané az olaszok teljesen körükerítették.

Desszle, ápr. 22. Desszleből Addis Abebába vezető úton felderítő munkát végző repülőgépek Desszle-től 60 kilométernyire dél felé nagy menetelő ellenséges oszlopot láttak meg. Az abesszín katonaság a repülőgépek odaérkezésekor gyorsan szétoszlott. Az olasz repülő hirtelen alacsonyra szálltak le és a csoportokra bombákat vetve, azoknak súlyos veszteségeket okoztak. Ezután szikratávíron más repülőgépeket is odahívtak s most már gépfegyveres támadással teljesen szétzörták az egész hadoszlopot. Ma reggel a hadoszlop maradványait ugyanazon az útvonalon Dsafarietől negyven kilométernyire fedezték fel. Létszámuk már csak fele volt a tegnapiak. Ismét bombázták őket.

A lengyel miniszterelnök elindult Varsóból

Varsó, ápr. 22. Konciakovsky lengyel miniszterelnök 17.15 órakor elindult Varsóból, hogy Budapestre utazzék hivatalos látogatásra. Az elutazó miniszterelnököt a kormány összes tagjai kikísérték az állomásra a búcsúztatására megjelent a varsói magyar követiség egész tiszikara.

Varsó, ápr. 22. A lengyel miniszterelnök budapesti útja alkalmából a Turjer Polonyy egyebek között ezeket írja: Ez a látogatás tolmácsolja a két nemzetnek azt a hagyományos évszázados baráti-

ságát, amely megnyilvánul a di-csőség korszakában ép úgy, mint a szolgaságban és a függelenségért vívott közös küzdelmekben. Az európai politikai élet bizonyos területeinek a lengyelek és magyarok érdekei egymás mellett haladnak. Befejezésül a lap kifejezi azt a reményét, hogy a lengyel miniszterelnök budapesti látogatása hozzá fog járulni a lengyel-magyar gazdasági és kulturális együttműködés szorosabbra fűzéséhez.

Olcsó vevőkészülékkel fogják népszerűsíteni a rádiót

A kereskedelmi tárca költségvetésének vitája

Budapest, április 22. A Ház pénzügyi bizottsága szerdán délután a kereskedelmi és közlekedési tárca költségvetését tárgyalta, Görgy István előadó részletesen ismertette a tárca költségvetését. Az összes kiadások a múlt évi 34.5 millió pengővel szemben 38 millió pengőnél nagyobb összeget tesznek ki. Új tétel a kereskedőnevelésre felvett 50 ezer pengő. Az elmúlt évben 130 ezer külföldi jött Magyarországra. Örvendetes, hogy a kormány szállodaépítkezés céljára 2.5 millió pengős keretben belül olcsó kölcsönöket biztosít. A MEFTER szanálására most olyan pénzügyi megoldást találtak, amely a kérdést gyökeresen rendez. A posta költségvetése az idén is felesleggel zárult. A távbeszélő-forgalom fejlődése igen örvendetes mértékben javult. Az államvasutak költségvetése már nem olyan kedvező, amennyiben ezidőszakra is deflítés. Ennek legfőbb előidézője a közismert trianoni nyugdíjleher.

A villa során Karaffa János idegenforgalmi kérdésekkel foglalkozott. Sürgette a nemzetli stadion létesítését. Molnár Imre kérte a miniszter közbelépését a vizitársulatok túlzott követeléseivel szemben, kérte továbbá a Püspökudány, Berettyóújfalun, Gyula, Szeged közötti államosítandó közútnak az állami úthálózatba való átvételét. Temesváry Imre a Tiszántúli útkérdéssel foglalkozott. Felhívta a kormány figyelmét az ottani kedvezőtlen állapotokra. Az államvasutakkal kapcsolatban kérte a minisztert, hogy különösen a ti-

szántúli vicinális forgalomban a most megszüntetett gözvonatúsi vonalok helyett motoros vonatokat állítson be.

Farkas Elemér szerint a hídépítésnél most már a vidékre kell a főszínt leköltetni. Schandl Károly a közmunkakavallság eltörlésével az ügyfél törvény revízióját szorgalmazta. Urbán Gáspár bíró sürgette a közúti törvény megalkotását. A Tiszántúli keves út kap, kívánatos volna, hogy az állam egyes fontosabb útszakaszokat állami kezelésbe vegyen át. Pesthy Pál sürgette a közúti törvény megalkotását.

Ezzel az általános vita véget ért és Winckler kereskedelmi miniszter szólt fel. Részletesen válaszolt az elhangzott felszólalásokra. A rádió demokratizálására vonatkozóan az a nézet, hogy a rádió olcsóbbá tételét a rádióknak nagyobb tömegek számára való hozzáférhetővé tételét nem annyira az előfizetési díjak csökkentésével kell megoldani, mint inkább olcsó vevőkészülékeknek a közönség rendelkezésére való bocsátásával. A műszaki kísérletek már folynak. A rádióműsor mindig a kompromisszum eredménye. Össze kell hangolni a különböző társadalmi rétegek érdekeit. A munkásdálradák is szerephez jutnak a rádióban s külön fel fogja hívni a műsorösszeállítás bizottság figyelmét arra, hogy ezeket a dalárdákat magas színvonalra való tekintettel többször szerepeltessék. Az angol vízummentességet sikerült öszig meghosszabbítani. A belső turistaforgalmat is olyan fontosnak tartja, mint az idegenforgalmat. Nagy súlyt fektet a magyar fűrdő modernizálására. Ezt szolgálja a két és félmillió pengős OTI-kölcsön, amelynek kamatszolgáltatását 2%-ra akarja csökkenteni.

Az útkérdésben az első probléma a fő forgalmi utak modernizálása. Ez tízéves program keretében történik, amelynek végrehajtása 1930 óta folyik. Az első utakat a Tiszántúli kapta, most a Du-

nántúli kerül sor. A harmadik kérdés a bekötő utak építése.

A továbbiakban hangsúlyozta a miniszter, hogy őt nem lehet kereskedő-ellenes tendenciákkal vádolni. Ő mindig a kereskedelemmel dolgozott együtt, a szövetségetek az egész magyar kereskedelem 7%-át bonyolítják le, kért kell tehát a kereskedelmet, hogy a 93 százalékos hirtelében ne irigykedjen erre a két százalékra. A maga részéről hűvös szövetségeteket akar létrehozni s ezeket megerősíteni. Meg kell várni ennek az évnek a végét és azután maga lép nyilvánosság elé azokkal az eredményekkel, amelyeket a szövetségetek élet feljlesztése terén elérni remél. A borkivétel kérdésében Czermann Antalnak válaszával utalt arra, hogy Ausztriában tavaly kivételesen nagy volt a bortermés, ami erősen lecsökkentette az árakat és az osztrák kormány beállított mindenféle külföldi származású borbehozatalt, tehát az olaszok borát is. Urbán Gáspár bárónak válaszával bejelentette, hogy a szekerfuva-

— Elhízott egyénéknél a már régóta szívesen alkalmazott természetes „Ferenc József” keserűvíz-kúra a bélmozgást erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyedé teszi. Az orvosi szakirodalom kimutatja, hogy a Ferenc József víznek a máj és a vese felé irányuló vérteljesítésénél, valamint aranyérmél és prostata-bajoknál is valóban áldásos hatása van.

rozás kérdéseinek megoldására készen áll a tervezet, amelyet megküldött az egyes társaságoknak hozzászólás végett. A talvokon átvezető útrészeket portalanitástól tervebe vette és fokozatosan próbálják megoldani.

A bizottság ezután részleteiben is elfogadta a tárca költségvetését.

Ma bemutató!

DUBARRY:
a csodás hangú

ALPÁR GITTA

Még mindig nincs nyoma a sivatagban eltűnt német követnek

Kairó, április 22. Ma újult erővel folytatják a sivatagban nyomtalanul eltűnt Stohrer német követ felkutatására irányuló kutatást. A kutatómunka ma már előzetesen megállapított terv szerint folyik. Harminchat angol és tizenkét egyiptomi repülő már a kora hajnali órákban felszállott, hogy 250 kilométeres körzetben természetien átkutassa a sivatagot a Dsebel Hamid környékén, ahol Stohrer utóljára láttak.

Kairó, április 22. A német követ felkutatására elindult mentőkülönítmények még mindig nem

értek el eredményt. Napkelte óta 60 repülőgép, az egyiptomi határőrségnek 30 tehergépkocsija, 30 magángépkocsi és több száz főnyi leveoszlag kutatja a sivatagot, de eddig eredménytelenül. A hőmök-vihar ma déltájban a repülőket akciójuk abbahagyására kényszerítette. Almássy gróf magyar sportrepülő most azt az irányt követi, amelyen húsvétkor a német követtel együtt haladt. — Homevers csoportja, amely vasárnap indult el Karióból, még szintén nem került elő.

Akit Hauptmann helyett akartak a villamos-székre juttatni

Newyork, április 22. Hauptmann Brunó, a Lindbergh-bébi gyilkosa már követte szerencsétlen áldozatát a halálba, de ügyének még most, a gyilkos kivégzése után is vannak szenzációi. Az utolsó pillanatban, mint emlékeztetés, a védelem azzal akarta megmenteni Hauptmann a kivégzéstől, hogy jelentkezett Wendel Pál volt ügyvéd, aki azt a méltán feltűnést keltő vallomást tette, hogy nem Hauptmann a tettes, hanem ő gyilkolta meg a világhírű repülő gyermekét. Vallomását azonban később visszavonta és így Hauptmannt kivégezték.

Wendel ugyan nem volt hajlandó nyilatkozni arról, hogy miért vállalta először magára a gyilkosságot, de már akkor felmerült a gyanu, hogy Hauptmann hívei erőszakkal kényszerítették a szegénysorsú volt ügyvédet erre a vallomásra. A napokban le is tartóztatták Schlossmann Pál taxi soffitort ebben az ügyben.

Most azután a hatóság feltevése tejjes egészében igazolást nyert. A detektívek kivitték Wendelt a saffitör lakására és Wendel, még mindig felénkén bár, de elmondta, hogy itt tartották fogva és kínozták, amíg nem vállalt magára mindent. Amikor ezt a taxisofför elé tartták, Schlossmann megtört és teljes beismerő vallomást tett.

A következő tényállás derült ki:

Wendel a Broadwayn sétált. Éppen egy szálloda elé ért, amikor valami hirtelen megnyomta a hátát. Még akart fordulni, de ekkor egy erőlyes hang rászólt, hogy kerüljön minden feltűnést, mert különben keresztüllövik a hátának szorított revolverrel.

— Ne mukkanjon, hanem azonnal szálljon be az autóba, amely a járda szélén áll!

A megfélemlített ember beszállt a kocsiába. Brooklynba vitték és ott bezárták Schlossmann házának pincéjébe. Ott elrablói rákötötték egy nyers fatablára és itt kínozták aztán napokig.

A legválogatottabb kínzásokkal igyekeztek rávenni arra, hogy írja nevével egy vallomást alá, amelyben bejelenti, hogy ő rabolta el Lindbergh kisfiát. Wendel azonban tudta, hogy milyen végzetes következményei lehetnek vallomásának és hősiiesen ellentállt a kínzásoknak. Szeme elé égő gyufát tartottak, arcát forró vilanylkörtékkel égették — hiába. Ekkor azután még borzalmasabb kínzások következtek. Es a fájdalomtól félőült Wendel végül a vallomás alá írta nevével.

Amikor Wendelt szabadonbocsátották, a banditák felapritották és eltűzték a kínzástalt, a pincében lebontottak egy válaszfalat és a házat kívülről is egészen átalakították, úgyhogy Wendel is csak nehezen ismert rá most.

VASZONÁRU
FEHÉRNEMŰ
MEGBIZHATÓAN
KARDOS LÁSZLÓ
CÉGNÉL

A debreceni egyetem impozáns ünnepély keretében hódolt gróf Tisza István szellemének

Dr. Tankó Béla egyetemi tanár előadása Tisza István vallásosságáról

A debreceni Tisza István Tudományegyetem szerdán délelőtt impozáns keretben között ünnepelte meg az egyetem névadójának, gróf Tisza Istvánnak születési évfordulóját a központi egyetem aulájában. Az előkelő közönség soraiban ott volt Uray Sándor ref. lelkész, kormányfőtanácsos, dr. Kesserű Lajos törvényszéki elnök, dr. Mező Sándor ügyész elnöke, dr. Balogh Sándor városi kultúratanácsnok, dr. Balogh Gyula egyetemi gazdasági hivatal igazgatója, Pass László ev. alesperes, dr. Benedek László egyetemi rektor és az egyetemi tanács vezetésével az egyetemi professzori kar számos tagja, s az egyetemi hallgatók nagy serege.

Az egyetemi diszközgyűlést a kollégiumi Kántus a Nemzeti Hírszék hangjaival nyitotta meg, amely után dr. Benedek László egyetemi rector magnificus mondott nagyszabású megnyitó beszédet.

— Egyetemünk nagy névadója is az individualisztikus felfogásnak

megérteni, ha megjelenítjük magunknak az ő személyiségének kiemelkedő nagyságát és az ő hangsúlyozott individualizmusát, amely a tömegnek alacsony nivóban tevékenykedő gondolkozási kategóriájával mindenkor éles ellentétet alkotott.

— Voltak primitív népek, amelyek kegyetlen rituális ceremóniák között ölték le isteneket képviselő, kiválasztott személyeket, hogy azoknak vére-folyásával az isteni élet áramlását meggyorsítsák, pangani ne hagyják. Más kezdetleges népeknél történelmünk folyamán a vezetőknél: királyoknak és főpapoknak mintegy kiváltságához tartozott, hogy természetes halállal nem volt szabad meghalniok.

— A tömeg-psyche is ilyen kezdetleges gondolkozási mechanizmusoknak is indulathatásoknak szerepét mutatja be. Ezenkívül tömegképződés esetén az egyéni jelentéstartalmaknak és szociál-ethikai értékeknek nivellálódása, funkcion kívül helyeződése következik be és így a tömeg aktivitása

színpadias pózt; maga-ajándékozása, önfeláldozása nem ismert határokat és végtelenségig a végtanu halálban lett teljessé.

Az ősmexikóiaknak nemzeti vallása szerint az istenek a tűznek élesztése közben a saját testüket égették el, hogy annak lobogó lángjával a földet megvilágosítsák. A nemzeti herosok a késő utódok számára életildozatot hoznak az eszme ragyogásáért, hogy annak

vonás az, amelyet a belső titkos találkozásból hozott magával, ebből árad valami olyan atmosféra, amelyet csak az hozhat magával, aki nagy mélységből jött elő. Tisza a legmélyebbható, féltelmes intelligencia megtettesült alakja. Mások az erőt tartják benne mindenek fölötti tulajdonságnak. Tisza István egyéniségének jellemvonása még az önfeláldozásigmenő szeretetteljes segítés, innen

Tisza-ünnepély az egyetemen (Burg foto)

volt híve, amelynek már egészen korán kifejezést is adott. Legelső parlamenti beszédében, 1888 február 3-án a költségvetési vita során, mint ifjú képviselő, az egyéniség szabad fejlődésének szükségét, az egyéni érvényesülésnek biztosítandó lehetőségét hirdette az állami szervezetnek rendjében; miként kifejezte: „A valódi jólétnek, a valódi haladásnak egyedüli biztos feltétele a nemzetet alkotó egyénekben lévő egyéni iniciativa, egyéni energia. Ezt az egyéni erőt, ezt az egyéni energiát fejleszteni, fenntartani hivatva van mindenki” — fejezte be beszédét gróf Tisza István.

— Azt a forradalmi gonosztettet is, amelynek ez a ragyogó képesség, nemzetéért, vallási ideáljaiért rajongó magyar államférfiú áldozatul esett, csak úgy lehet

a felelős egyéniség érvényesülésének antitézist alkotja. Ez teszi körültekintően érthetővé, hogy az „öszirózsás” forradalom tömegbűntevői Tisza István nagy egyéniségének engesztelhetetlen ellenségeivé, majd gyilkosaivá lettek.

— Az egyes lelki személyiségeknek individuális formai szerkezeté és értelmi nagysága közötti különbségek a közösségek keretén belül a kölcsönös segítés értelmében érvényesülnek. Ha a kimagasló és pozitív társas érzéssel és hajlamokkal bíró egyének követői támadnak, akik önkéntesen az összeségi érdekeknek szolgálatára mintegy munkaközösségbe lépnek — kialakul a vezérszereplés. Fejlődés lélektani tanulmányok a legutóbbi évekből meggyőztek bennünket arról, hogy a „vezető” és „uralom” természeteknek minőségi összetétele és intellektuális értéke között jelentős különbség van a vezéregyéniségek javára. A vezető szereplést tehát hatalmas egyéni teljesítményeken kívül a nagy voluntariat-emozionális erő magas ethikai hatásfok és a pozitív társadalmi tartás jellemzik.

— Tisza István politikai működése, egyházi és más közszereplése híjjával volt minden olyan eszköznek, amely az ő népszerűsítésére alkalmas lett volna. Ellenkezőleg, az ő férfias felelősségvállalása az államélet komoly fázisaiban, szívós kitartása, bámulatos küzdőképessége fenkölt céloknak szolgálatában nélkülözött minden

Tisza-ünnepély közönsége (Burg foto)

tündöklése a nemzeti gondolatól legtávolabb eső csoportoknak lelki sötétjébe is bevilágítson.

— Gróf Tisza István nagyvonalú, áldozatos életével és mártír halálával a nagy magyar hősöknek örök életét éli. Válgjon az ő fennkölt példája késői nemzedékek erkölcsi akarásának motívumává!

A nagyértékű megnyitó szavak után dr. Tankó Béla egyetemi professzor, az egyetem jövőévi rektora tartott „Tisza István vallásossága” címen értekezést.

— A magyar protestantizmus pünkösztje, október 31 — mondotta Tankó professzor — nagyon hamar nagypéntekké fajult. Tisza István még azt hitte, hogy elháríthatja a véget, de mikor a tragédia bekövetkezését látta, ajkán ezzel a négy szóval: „ennek így kellett lenni” befejezte életét. A magyar lélek azt is hitté, hogy ezzel a magyar nemzet életéből elveszett Tisza István személye. De Tisza István életének a halál nem lett befejezése, szelleme egy rendszernek a főtengelye lett, amelyben Tisza István rendkívüli egyénisége kristályosodott ki. Tisza István ethikai meggyőződésében ott van a sztoikus heroizmusnak sok vonása. Tisza István vallásossága azért újszerű, klasszikus, mert a predestináció hitnek legtisztább megvalósulása.

— Uralkodó jellemvonása között a vallásosság dominál. Tisza István egyéniségében leguralkodóbb

érthető erős ragaszkodása a magyar néphez. Tisza István élete arról győz meg, hogy a kereszténység számára a vallásosság a legtisztább ethikum.

— Hogy Tisza István hogyan gondolkodott az Istenről, azt nagyon ritkán árulta el, de e néhány megnyilatkozásából meg lehet ítélni azt a mérhetetlen hódolatot, amellyel Tisza István az Isten előtt megállott. Halála pecsét egy élet hitvallásán.

Előadása további folyamán azt a kérdést fejtegette dr. Tankó Béla professzor, hogy a mai vezető generáció kellőképpen ismerteti-e meg az ifjúsággal Tisza István egyéniségét, hogy ne ismétlődjen meg az az eset, hogy egy intelligens szülők gyermeke megkérdezze, hogy vajon magyar-e Tisza István? Vajon nem fődí-e el Tisza István kristályosságát por. Látja-e a mai ifjúság, hogy Tisza István élete mennyire egy misszió szolgálatában állott. Az előadó befejező szavaiban ismételtén hangsúlyozta annak szükségességét, hogy az ifjúságnak meg kell ismernie és mintaképpül kell választania azt a Tisza István, aki életével pecsételte meg vallásosságát és a ma-

HUNGÁRIA

Ma utoljára
Vigyázz, ha jön

a szerelem!

Előadások: 5, 7, 9 órák

Milesz holnap

Reggel megfelelünk!

gyar néphez való törhetetlen szeretetét.

Dr. Tankó Béla egyetemi professzor nagyértékű ünnepi beszédét a közönség élénk érdeklődéssel kísérte és melegen ünnepelte.

A kollégiumi Kántus által intonált Himnusz hangjai fejezték be a kegyeletes Tisza-émlékünnepély

közgyűlési rendjét.

Az egyetemi ünnepségek lezajlása után dr. Benedek László egyetemi rector magnificus kíséretével a klinika-telep bejárata előtt álló Tisza-szobor elé vonult, melynek talpazatán hatalmas koszorút helyeztet el az egyetem kegyelete jeléül.

Halálos robbanás csokolózás közben

London, április 22. A brit kolumbiai Kimberley bányavárosában Fred Wilkenson hevesen magához szorította és megcsókolta Dalis Kretlovot, mire hatalmas dördülés rázta meg a leve-

gőt. A robbanás az ifjú szerelmeseiket darabokra lépte. A rendőrség megállapítása szerint Wilkenson zsebében egy rúd dinamit volt, amely felrobbant, midőn szerelmesét magához szorította.

Eden nem utazik Berlinbe

London, április 22. Elterjedt híresztelésekkel ellentétben hivatalos helyről származó jelentés szerint Eden miniszter nem utazik Berlinbe, hogy személyesen nyújtsa át a német béketervre vonatkozó angol kérdőívet Hitler kancellárnak. Még egyáltalában nem határoztak afelől, hogy milyen módon nyújtsák át az erre vonatkozó angol okiratot a német kormányknak.

Páris, április 22. Francia diplomáciai körökben szerzett értesü-

lés szerint a következő napokban a diplomáciai események közepontjában a berlini angol nagykövét tárgyalásai kerülnek, aki a napokban átvijti a német külügyminiszternek az angol kormányknak azokat a kérdéseket, amelyek a Hitler javaslati ügyében a német kormányhoz intéz. Párisban remélik, hogy e tárgyalásokról a francia kormány az angol kormánytól állandóan tájékoztatást fog kapni.

Pazar látványosság:

DUBARRY

Egy gazdálkodó hullájára bukkantak árkolás közben Berettyóújfaluban

A gazdálkodó hat évvel ezelőtt tűnt el

Még 1929-ben az őszi tengeritöréskor Bogáti Mihály berettyóújfalusi gazdálkodó földjére ment dolgozni és onnan többé nem tért haza. Hozzá tartozói az eltűnést bejelentették a csendőrségnek, amely nyomozott, de eredménytelenül. Ebben az ügyben most váratlan fordulat történt. Pár nappal ezelőtt ugyanis árkolás közben a munkások Bogáti

földje végén emberkoponyát találtak, amely a balhalánték felett be volt törve. A csendőrségnek jelentették a dolgot s a csendőrök új nyomozást kezdtek, annak megállapítása végett, hogy nem gyilkosság történt-e? Értesítették a debreceni ügyészséget, ahonnan az egyik kir. ügyész a helyszínre utazott a törvényszéki vizsgálóbíróval együtt.

Palesztinában ezer ház lángokban áll

Kairó, április 22. Mint Jeruzsálemből jelentik a palesztinai zsidóság, amely a muzulmán lakoságnak csak mintegy huszadrészt teszi ki, tömegesen menekül a nagy városokba, ahol nagyobb biztonságban érzi magát az arabok támadásaival szemben. A kisebb zsidótelepek lakói mindentel a népesebb zsidótelepekre költöznek. Jaffából például Tel-Avivba költöznek. Elhagyott házaikat a feldühödött arabok egymásután gyújtják fel. A tűz az erős szélben továbbterjed úgy, hogy ma reggel már több ezer ház állott lángokban. A tűzoltók tehetetlenül állanak a pusztulással szemben. A zsidó lapok a kormány erőves közbenlépését kérik és az arabokat azzal vádolják,

hogy helyi jelentőségű viszálykodások miatt valószínűsítik a zsidóüldözést.

Jeruzsálem, április 22. Ma délután Haifában is megkezdődött az arabok részéről kiküldött általános sztrájk. A kávéházak kivételével Palesztina egész területén bezárták az arab üzleteket. Jeruzsálemben igen sok sztrájkolót letartóztattak. Haifa kikötője még nyitva áll a forgalom számára, de a Jaffai kikötőben teljesen megszüntették a munkát.

London, április 22. Jeruzsálemből érkezett újabb jelentések szerint a helyzet továbbra is igen súlyos. A tüntető arabok zászekkel szórták tele az utakat a gépkocsiforgalom megakadályozására. A gépkocsikat kísérő rendőrök több ízben sortűzet adtak le.

A Magyar Jövő Szövetség iparos érdekképviselete egyhangú lelkesedéssel Tóth Lajos műépítész ajánlotta az ipartestületi elnöki székbe

A nemzeti alapon álló iparosság egy emberként áll jelöltje mögött

Emlékeztet még a debreceni társadalom előtt, hogy a Magyar Jövő Szövetség nemzeti alapon álló iparosai bizalmatlanságot szavaztak a szélső baloldali Vági Istvánnak, aki bizonyos konzekvenciák levonásának sürű emegetése közben lemondott az ipartestületi elnökségről. A nemzeti alapon álló iparosság hosszas tárgyalásokat folytatott a lemondás után Debrecen vezető iparosaival, hogy ki legyen az ipartestület új elnöke. A tárgyalások eredményeiről szerdán este tartott beszámolót Seress Sándor ipartestületi alelnök, a Magyar Jövő Szövetség székházában. Beszédében ismertette, hogy Krisch Károly, az egyik számbajöhető jelölt nem vállalja a jelölést a magasabb szempontok érvényesítése miatt. A Szövetség iparos érdekképviseletében az építő iparosság van képviselve és ezért ennek az iparágknak kell méltó képviselőt állítani az Ipartestület székébe. — Hosszas tárgyalások után végre sikerült megvenni erre a fontos

tisztségre Tóth Lajos műépítész, akit a gyűlésen megjelent nagytömegű iparosság egyhangú lelkesedéssel támogatott és támogat.

Tóth Lajos műépítész személyében a keresztyén és nemzeti gondolkozású társadalom egyik vezető egyénisége fog kerülni az ipartestületi elnöki székbe, aki-nek munkássága és az iparosság egyhangú támogatása végre helyre fogja állítani a megühdött ipartestületben a keresztyén és nemzeti gondolatot és a békés, építő munkát.

Ezután dr. Szabó Sándor, a Szövetség elnöke intézett nagy beszédet az iparossághoz. Figyelmeztette a nemzeti gondolkozású iparosokat arra, hogy minden körülmények között tartsák fenn a megbontatlan egységet, amelyet bizonyos baloldali körök szeretnének megbontani. Mester Lajos ipartestületi alelnök felszólalása után a gyűlés érdemi része véget ért, majd a folyó ügyeket tárgyalták.

Pázmándy Dénes 88 éves korában meghalt

Budapest, apr. 22. Szerdán reggel a Szent László-kórházban 88 éves korában elhunyt Pázmándy Dénes, a magyar publicisztika egyik legérdekesebb harcosa. — Olyan családból származott, amely mindig élénk szerepet játszott a magyar közéletben.

Nagyapja a pozsonyi országgyűlésen tünt fel szónoklataival, apja, idősebb Pázmándy Dénes, a 48-as képviselőház elnöke volt. A most elhunyt Pázmándy Dénes 1848 július 10-én született Kömlődön.

Az 1866-ik évi porosz-osztrák

háborúban a Klapka-légióban harcolt és Klapka szárnysegéde volt. Az emigrációból hazatérve, 1872-ben a külügyminisztérium szolgálatába lépett. Később radikális szabadelvű programmal képviselővé választották és utána is többször szerzett mandátumot függetlenségi programmal.

Állandó kapcsolatot tartott fenn a francia körökkel. Nálunk a francia orientáció leglelkesebb előharcosa volt. Halála tisztelői s barátai széles körében mély részvételt keltett. Temetéséről még nem történt gondoskodás.

Vörös rémnapok Spanyolországban

Páris, április 22. Az Echo de Paris madridi jelentése szerint a csütörtöki minisztertanács határozata alapján a különböző tartományok polgári kormányzói tömeges letartóztatásokat fogantottak a Primo de Rivera elnökle alatt álló és törvénytelennek minősített „spanyol falanxik” elnevezésű fasiszta szervezetek körében. Szevillában, Bilbaóban, Avilában és más városokban naponta történnék letartóztatások. Eddig mintegy kétezer fasisztavezért és alvezért tartóztattak le.

Madrid, április 22. A légiaderők főparancsnoka, aki a barcelonai repülőtér ügyében Barcelonában tartózkodott, sietve visszatért Madridba, mert a legújabb általános munkabeszüntetés alkalmával a cuatrovientosi repülőtér egyes tisztjei a kormánnyal szemben ellenséges magatartást tanúsítottak, úgyhogy fegyelmi rendszabályokat kell velük szemben alkalmazni. Már eddig több repülőtisztet visszavezényeltek eredeti csapattesteikhez, másokat pedig rendelkezési állományba helyeztek.

A hadügyminiszter a múlt szombaton kiadott rendeletével Ország tábornokot a Kanári-sziget-

tekre száműzte és elrendelte, hogy oda haladéktalanul utnak induljon. A rendeletet azonban nem lehetett végrehajtani, mert a tábornok hírtelen meglepedett és kórházba ment. A kórházban a tábornokot rendőrök őrzik és feljegyzik látogatóinak nevét és címét.

A népi front tagjai meglehetősen izgalommal tárgyalják a kormánnyal azt az óhaját, hogy köztársasági elnökké olyan személyiséget válasszanak, aki feltétlenül megbízható köztársasági érzelmű ugyan, de nem pártvezető.

A kormánnyal ez az óhajta a baloldali köztársasági pártiak Azana jelenlegi miniszterelnök köztársasági elnökségébe vetett reményének megvalósulását veszelvették. Tegnap a délután folyamán a népi front mérvadó személyiségei Azana miniszterelnök elnökle alatt értekezletre ültek össze, hogy a helyzetet megvitassák.

Mi lesz holnap

Reggel megfellelünk!

Szalonnasütés közben halálra égett egy négyéves szerepi kisleány

Borzalmas szerencsétlenség történt hétfőn délután Szerep községben, az úgynevezett Örvénylőtanyán. Szabó Lajos, a tanva tulajdonosa szalonnasütést rendezett, amelyre meghívta több ismerősét is. A délutáni órákban bor mellett vígan folyt a szalonnasütés és amikor befejezték a sütet s gondatlanul fogvasztolták a zsíroskenyeret és a pirosra sült szalonnát, hirtelen sikoltás zavarta meg a társaságot. A következő pillanatokban látták, hogy Szabó Lajos négy éves, Erzsébet nevű kisleánya mint égő fáklva, sikoltozva, hatalmas lánggal égve szaladgált a tűz közelében. Azonnal vizes vedreket hoztak és nagynehezen tudták csak eloltani a szerencsétlen kisleány ruháját. A

gyermek olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy elvesztette az eszméletét s be kellett szállítani a berettyóújfalui kórházba, ahol a legodosabb ápolás mellett sem lehetett megmenteni az életnek s a szerencsétlenül járt kisleány másnap, április 21-én borzalmas kínok között kiszünetelt.

Az esetről jelentést tettek a debreceni királyi ügyészségnek, amelynek indítványára dr. Zsögöd Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbírósg vezetője elrendelte a holttest felboncolását és egyúttal bevezette a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy a borzalmas szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Egyenruhát kapnak a köztemető alkalmazottai

A város költségvetésébe ezer pengő volt beállítva a köztemetői alkalmazottak egyenruházatának beszerzésére. Dömsödy Imre tanácsnok, az első fokú közigazgatási hatóság vezetője szerdán előterjesztést tett a polgármesternek, hogy a költségvetési fedezet keretén belül elsősorban azokat a köztemetői alkalmazottakat lássák el egyenruhával, akik legelőbb érintkeznek a közönséggel. Az előterjesztés alapján pályázatot fognak kiírni az egyenruhák szállítására.

A köztemető problémáival kapcsolatban szóba került a polgármesteri értekezleten a közönség

köréből sokszor felvetett az a kívánság, hogy engedjék meg magánosoknak is a köztemetőben a kizárólagos elhelyezést. A város vezetősége elvben nem ellenzi ennek a kívánságnak a teljesítését, annyival is inkább, mert a városnak nagyon csekély összeg áll rendelkezésre ilyen ülő helyek beszerzésére. Az a felfogás alakult ki, hogy egységes típusú kálok kihegyezése a köztemető rendjének biztosítása mellett megengedhető, de nem a sírok között, hanem a ma is kijelölendő alkalmas helyeken. Erre nézve rövidesen intézkedni is fog a közigazgatási hatóság.

Nem tudták megakadályozni a pártszakadást a debreceni szociáldemokrata szakszervezetben

Az ország sok városából jelentkezik csatlakozásra a munkásság és várják az új párt megalakulását

A Debreceni Ujság egyik legutóbbi számában részletesen beszámolt arról, hogy a debreceni szociáldemokrata pártból több, mint háromszáz építőipari munkás kilépett és új munkaspárt szervezését kezdte meg. Tekintettel arra, hogy az építőipari munkásság képezi a gerincét a debreceni szoc. dem. pártnak, ennek a nagylétszámú munkás-kilépésnek a párt felbomlása lett a következménye. A szociáldemokrata párt sem sajtójában, sem más nyilvánosság előtt nem is kísérletezett a csatlakozással, mindössze egy hetilapban jelent meg olyértelmű nyilatkozat, hogy az építőmunkások közül — szerintük — csak tizenegyen léptek ki a szakszervezetből. Hogy ez a csatlakozási kísérlet mennyire nem állja meg a helyét, azt legbeszédesebben igazolják a debreceni szociáldemokrata párt felbomlásának újabb fejleményei. Vasárnap ugyanis, újabb gyűlésre jöttek össze a szakszervezetből kilépetti építőmunkások, számsze-

rint háromszázán s ez alkalommal a kizárt Pál János tájékoztatta a munkásságot a helyzetéről. Bámolatott arra, hogy nem 14 személy vált ki a szakszervezetből, amint azt Györkők állítják, hanem mind a háromszáz párttag, mert a 14 név, amelyről a gyenge cáfolat megemlékezik, csak a pártvezetőségi tagokat foglalja magában, holott a tizennégy vezetői taggal együtt az építőmunkásság háromszáz főnyi tömege is elhagyta a pártot, amiről ajánlott levélben értesítették a pesti központot.

Erdei István párttitkár és Kovács Lajos, a Fogvasztási Szövetkezet vezetője, a hőrmunkások egyrésztével, mint testőrgárdával szintén felvonult az építőmunkások gyűlésére. Erdei szólásra is jelentkezett és megpróbálta viszsztatározni a kilépett építőipari munkásságot, hogy a pártszakadást megakadályozhassák. — Az egybegyűlt munkásság azonban nem volt hajlandó meghallgatni beszédét. Különösen felingerelte a munkásságot a Munkás-Ötthon házi bizottságának az az értesítése, hogy jövőben az építőmunkások csak gazdasági kérdésekről tárgyalhatnak az Otthonban, más tárgyú gyűlésre külön

engedélyt kell kérni, hogy a hivatalos pártközpont ellenőrizhesse az elhangzott beszédeket. Ezzel lehetetlenné tették, hogy a munkásságnak ez a hatalmas csoportja Otthonát használhassa. Az elkészenedés olyan mértéket öltött, hogy Kovács Lajost, a Fogvasztási Szövetkezet vezetőjét már szóhoz sem engedték jutni s a kivézenyelt hőrmunkásokkal együtt kitudskolták őket a tereméből. A viharos ülés után Pál János a gyűlést berekesztette. Távozóban még a megszeppent pártvezetőségi tagok kapacitálni próbálták Török Jánost és társait, akik negyven éve dolgoztak a munkásság megszervezésén. Török azonban határozottan kijelentette, hogy Sonnenwirt-Györki féle vezetés alatt többé nem ohajtanak szerepelni.

A különvált építőipari munkásság Török Gábor, Pál János és Gombosi Zoltán személyében három tagú intézőbizottságot választott, amelynek az új párt szervezés előkészítése lesz a feladata. Ez a bizottság már meg is kezdte munkásságát s ha megoldják a külön helyiség kérdését, ami már csak napok kérdése, akkor megtartja nagy zászlóbontó gyűlését új pártba tömörítve az építő munkásság hatalmas csoportja. A nagyjelentőségű elhatározás különben a munkásság körében or-

szágszerte nagy visszhangot keltett. Eddig a nyíregyházi, miskolci, székesfehérvéri, tatabányai, szegedi, győri építőmunkásságtól érkeztek átiratok és megkeresések s ezekben a legnagyobb örömmel üdvözlük az új szervezkedést azzal, hogy várják a pártalakuló zászlóbontást, amelyhez több más szervezettel együtt csatlakozni kívánnak. A debreceni munkássósgalom tehát mind szélesebb alapokra helyezkedik s már is országos jelentőségűvé vált.

Dubarry

Szombaton végetér a népkonyhák és napközi otthonok idei szolgáltatása

Debrecen város nagyszabású szociális intézményei, a népkonyhák és a napközi otthonok a szombati nappal beszüntetik működésüket és csak a tél folyamán nyílnak meg újra. Mint ismeretes, a népkonyhák ebben a szezonban

106.000 pengőbe kerültek az ingyécsakció keretében. — Ebből a 106.000 pengőből 20.000 pengőt báró Vay László főispán közbenjárására a kormány utalt ki. A napközi otthonok fenntartására 32.000 pengőt fordítottak.

Leöltek egy szelidített őzikét és három napig lakmározták a húsából

A durva lelki embereket pénzbüntetésre, a fiatalokorukat dorgálásra ítélte a bíróság

Vilmányi József sámsoni nap-számos Vilmányi Imrével együtt két fiatalokorú testvérükkel a múlt év augusztus elején kirándulásra indultak a sámsoni erdőbe. Amikor az egyik fa alatt letelepedtek, az egyik fiatal gyermek boldogan rikkantotta el magát, hogy őzet lát sürűben. Nosza, megindult erre az egész Vilmányi-család és utána vetették magukat az őzikének, amelynek piros csokor volt a nyakába. Az őz egy ideig szaladt a vadul rohanó emberek elől, de azután megállt és bekészen várta, hogy mi fog következni. Nyilvánvalóan szelidített őz volt, mert aligha lehetne elképzelni, hogy az erdei vadak között nevetkedett őz nyakába valaki piros selyem csokrot kössön.

Vilmányiék hamarosan közrefogták a kis őzikét, majd a következő pillanatokban a legidősebb, Vilmányi József elővette a zsebkését és azzal elvágta a kis őzike nyakát. Az őz tetemét hazaszállították nagy diadallal és otthon

három napig ették a húsát, amikor pedig már rájuk romlott a hús, a kutyáknak vetették oda. Az őz bőrét pedig, hogy minden bűnjelt eltüntessenek, otthon a kemencében elégették. A dolognak azonban csakhamar nyomára jöttek és megindult az eljárás a Vilmányi-testvérek ellen, akiknek ügyében tegnap tartott tárgyalást a debreceni járásbírósg dr. Gyöngyössi József. Vilmányiék a tárgyaláson beismerték, hogy őz ölték le az őzet, mert amikor meglátták, megéheztek a húsára.

A bíróság Vilmányi Józsefet tulajdon elleni kihágás miatt tíz, Vilmányi Imrét orgazdaság miatt öt pengő pénzbüntetésre ítélte, míg a két fiatalokorut megdorgálták. Az ítélet jogerős.

ELHUNYT

A RÁKOSPALOTAI POLGÁRMESTER

Cserna Elemér kormányfőtanácsos, Rákospalota polgármestere ma délelőtt hirtelen elhunyt. Alig néhány napja betegeskedett és középüregvulladástól származó trombozis ölte meg.

Mi lesz holnap

Réggel megfeleltünk!

Dr. Görgey Márton betegsége miatt el- maradt a rágalmazási per tárgyalása

Mint ismeretes, a debreceni törvényszék dr. Jenev Sándor elnökelete alatt működő büntető tanácsa tegnap kezdte volna meg a Rásó István alispán által dr. Görgey Márton ny. vármegyei tisztifőorvos elleni rágalmazási bűnper tárgyalását. A felek által kért tanukat meg is idézték már az ország minden részéből a tárgyalásra, amelyet azonban nem lehetett megtartani, mert dr. Görgey Márton arra való hivatkozással, — amit igazolt is —, hogy súlyos beteg a főváros egyik kórházában fekszik, kérte a tárgyalás elhalasztását. A törvényszék ezek után értesítette a beidézetteket a tárgyalás elnapolásáról. A nagyarányú rágalmazási bűnperben most már valószínűleg csak a nyári szünet után lesz megtartva a főtárgyalás, mert a súlyos beteg dr. Görgey Márton addig nem igen fog annyira felgyógyulni, hogy törvényszéki tárgyaláson résztvehessen.

Korcsmázás után rozsot loptak

A múlt év októberében Nyék községben egy kocsmái italozás után Szécsy József és Bertalan elment ifjú Seres Bertalanhoz, ahol magukhoz vették öt darab zsákot és egy vasvillát. Így felszerelve elmentek Bori József csűrjéhez, annak ajtaját felfeszítették a villával és a zsákot telelakták rozsral. A szerzeményt másnap Szécsy Bertalan vitte el, hogy eladja a kisvárdai vásáron. Ufközben azonban már Kemeccsén eladta a rozsot. A vásárból hazatérve, a faluban meglátva a csendőröket, a zsákot el akarta a két Szécsy-testvér rejteni. Szécsyék viselkedése gyanús lett a csendőrök előtt és bekísérték őket a község házára. Itt bevallották a lopást és mint fő tettest, ifjú Seres Bertalant nevezték meg. Ezalatt odahaza Szécsy József anyjától értesült arról, hogy a csendőrök elvitték bátyját. Erre feldühödve, a közeli kocsmában megivott egy liter bort, majd elment a község házára. Itt megverte az ablakot és a csendőröket leírhatatlan szavakkal illette. Az esetnek a vásárosnaményi járásbíró előtt lett folytatása, amely Szécsy Gyulát lopásért négyhónapi fogságra, ifjú Seres Bertalant büntetésért háromhónapi börtönrre, Szécsy Józsefet pedig hatóság elleni vétségért nyolc pengő pénzbüntetésre ítélte.

Felbevezés folytán tegnap tárgyalta a debreceni tábla az ügyet. Itt ifjú Seres előadta, hogy nem bűnös, nem tud semmiről, az egésze csak azért rántották bele, mert tudták, hogy partuba van a csendőrökkel és amint azt neki mondták, így számítottak arra, hogy őket is elengedik. Azt állította, hogy a kérdéses éjjelen odahaza tartózkodott.

Az ítéletábla a bizonyításkiegészítés megtagadása után kihirdette ítéletét, amely szerint Szécsy Gyulát kettő, ifjú Seres háromhónapi fogságra ítélte lopás vétségéért.

— Az Ipartestület kártyos szakosztálya ma este 7 órai kezdettel igen fontos ügyekben ülést tart. Ezen ülésre a szakosztály tagjait ezúton is meghívja és kéri pontossággal megjelenésüket a szakosztály elnöksége.

N. Bartha Károly dr. tanítóképzőintézeti tanár előadása Budapesten

A debreceni református kollégium tanítóképző intézetének magyar nyelv- és irodalom tanára, dr. Bartha Károly, akinek értékes munkássága közismert, kedden Budapesten a tanítóképző intézeti tanárok országos egyesületének havi összejövetelén nagyszerű előadást tartott „Az anyanyelvi magyarázatok tanítása és a gyermek” cím alatt. Ismertetette az előadó a nyelv szerkezet elméletére vonatkozó, vajudó kérdéseket, különös tekintettel a népiszkolás gyermekek szempontjából. A legújabb módszer eredményeit és észlelhető túlhajtásait. Rámutatott a gyermektanulmány, a gyermeknyelvi és gyermekjáték-kutatás eredményeinek a kérdésben való alkalmazására. Részletesen kitért

ezután azokra a kérdésekre, — hogyan tanítják a külföldi iskolákban az anyanyelvet. Ismertetette azokat tantervét, módszeres eljárásait és legfrissebb tankönyveit.

Végül megállapította az előadó, hogy a magyar népiszkolai tanterv lépést tart a külföldi haladással és tankönyveink is nagyban igazodnak ehhez a színvonalhoz. Ismertetette még az előadó, hogy az anyanyelv tanításának kérdései miként oldhatók meg a tanítóképzők munkájában. Az előadást hozzászólások követték, amely hozzászólások kivétel nélkül hangoztatták a fentiek szükségét. A nagyszámú megjelenetek osztatlan tetszéssel fogadták az előadó érdekes és értékes fejtegetéseit.

Hamis ürüggyel 15 kilogramm vetőmagot csalt ki egy ismetlen szélhámos

Különös család ügyében tett feljelentést a rendőrségen Papp Istvánné, Jerikó utca 53. szám alatti lakos. Papp István elmondta, hogy szerdán reggel elment hazulról és meghagyta anyósának, hogy senkit se engedjen be addig, míg ő haza nem jön. Alig távozott el hazulról Papp Istvánné, megjelent otthonmaradt anyósánál, Papp Ferencnél egy ismeretlen középtermetű fiatalember, akinél egy csomaghordó kosár volt. Elmondta, hogy őt Papp Istvánné küldte azzal, hogy mintegy 15 kilogrammnyi vetőmagot adjon át neki Papp Ferencnek, mert arra már megegyeztek és

most le akarják mérteni az egyik Bőszörményi-úti üzletben.

Papp Ferencné egyáltalán nem látta gyanusnak a fiatalembert és rövidebb tanácskozás után kiszolgáltatta neki a kért magot. Az ismeretlen fiatalember gyanútlanul beletette a kezébe levő kosárba a kapott vetőmagokat és azzal eltávozott. A magot azután nem az üzletbe, hanem a saját lakására vitte. Nagy volt a meglepetése Papp Ferencnének akkor, amikor Papp Istvánné hazament és tiltakozott az ellen, mintha ő bárkit is küldött volna a lakásra. Az esetről feljelentést tettek a rendőrségen, amely érélyes nyomozást indított meg.

Káprázatos pompa:

DUBARRY

Április 28.-án kezdi meg a képviselő- ház a költségvetés tárgyalását

A trianoni nyugdíjterher — A magyar kormány nemzetépítő munkája

A képviselőház április 28.-án ismét összeül, amikor alkotmányos életünk legfontosabb teendőjének, a költségvetés tárgyalásának feladata vár rá. Addig a bizottságok ülésének, amikor részletes megvitatás alá veszik külön-külön az egyes tárcák költségvetését. Tulajdonképpen ez jelenti a szakszerű elmélyedtebb munkát, mert a bizottsági üléseken a tárgyhoz kell ragaszkodniok a felszólalóknak s minden külső eszköz kikapcsolásával mondják el véleményüket. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a közvélemény kritikája nem nyilatkozhat meg a költségvetési munka e fázisában is, mert az egyes tárcák költségvetését kinyomatva szétosztotta a kormány s azokból a legfontosabb részüket közölték a hírlapok is.

Igy került nyilvánosságra költségvetésünk egyik legszomorúbb tétele, amely immár hosszú évek sora óta legsúlyosabban nyomja állami háztartásunk előirányzatát. A trianoni nyugdíjterherről van szó, amely egymagában 80 millió pengőt tesz ki. Szegénységünkben

oly horribilis összeget, amelyet ha hasznos beruházásokra fordíthatnánk, bátran állíthatjuk: szukcesszive megoldhatnánk olyan nagy nemzetgazdasági és szociális problémákat, amelyekre most az ország teljesítőképességéhez mérten, bizony, nincsenek túl nagy lehetőségek.

Csonkamagyarország 132 ezer nyugdíjasának 249 millió pengőt fizet ki évente, amely összegből több mint 80 millió pengőt jelent az a nyugdíjterher, amelyet Trianon hártott reánk. Nyomban meg kell állapítanunk: jogtalanul, igazságtalanul, a békeszerződéses flagrans megsértésével.

Nagyon felreértene bennünket az, aki ennek a szörnyű adatnak általunk törtélt bonckés alá vételekor arra gondolna, hogy a nyugdíjak kifizetésénél elmarasztalható volna a kormányzat. Erről még csak beszélni sem lehet, mert a trianoni igazságtalanságot újabb jogtalanossággal fokozni alkotmányos államban elképzelhetetlen, mert azok a közalkalmazottak, akik az utódállamok gyilkos, üldöző politi-

kája folytán kutasítottak, hazájukat, családi tűzhelyeiket s ugyszólván mindenüket elvesztették. A magyar állam nem tehetette meg azt, hogy amikor koldusbotokkal megjelentek Csonkamagyarország földjén, még ezt a botot is kivégezzék zükből.

A trianoni nyugdíjterheknek nem a mi vállunkat kellene nyomniok, azonban ha reánk rakták azokat, görnyedezve bár, de viselnünk kell. Ez nem jelenti a helyzetbe való beletörődést s azt a lethargiát, amely zokszó nélkül visel minden jogtalanosságot. Hirdetnünk kell meg nem szűnő hangon, hogy a számtalan s felmérhetetlen nagyságú igazságtalanság között ott szerepel a trianoni átkok között a nyugdíjterheknek hidegvérrel történt ránk-hárítása, miáltal amúgy is fekete s kemény kenyerünket még inkább megkeserítették.

Amikor az országgyűlés tárgyalás alá veszi költségvetésünknek ezt a tételét, bizonyára még a leghevesebb vérfű ellenzéki politikus is arra fog rámutatni, hogy elvonomottságunkban s gazdaságilag tönkretett helyzetünkben is mily szépen viruló fejlődésnek indulhatnánk, ha az ilyen nyomasztó terheket, mint amilyen a trianoni nyugdíj, nem kellett volna vállalnunk s az erre fordított súlyos milliókat évről-évre olyan beruházásokra szánhatnánk, amelyek nemzetgazdaságunkban nagy haladást eredményeznének.

Nem sajnáljuk a honából kiűldözött vasutasnak, postásnak stb. azt a kis nyugdíját, amit maga és családja életfenntartására fordít. Egy-egy család számára szűk esatornán csörgedez az élet e java, de ha mind összeadjuk, 80 milliót tesz ki a sommázat. Költségvetésünket ettől az összegtől megszabadítani nem tudja semmiféle fináncművészet. Helytelen irányban haladna tehát az az ellenzéki vád, amelyik emiatt a kormányt akarja elmarasztalni. A kormány s állítjuk: a mai idők bármilyen kormánya érbeöntött szobrot elemelne annak a férfiúnak, aki az alkotmányos élet igazságos kormányzati eszközeivel, a jogalapról el nem mozdulva, meg tudná találni azt a büvészfogást, amely felszabadítaná költségvetésünket a trianoni nyugdíjak lidércnyomása alól.

A kormányt elismerés és megbecsülés illeti azért, hogy még így súlyos s figyelmenkívül nem vehető terhek ellenére is olyan költségvetést tudott összeállítani, amely — miként az egyes tételéből kitünik — fejlődést s előrehaladást jelent a multakhoz képest.

Még mindig tart a Maróthy György-utcai tolvaj kihall- gatása, aki valószínűleg társakkal dolgozott

Jelentettük legutóbbi számunkban, hogy ismeretlen tettes hétfőre virradó éjszaka behatolt Nagy Imre Maróthy György utcai lakásába és onnan álkulcs használatával magával vitt 150 pengő értékű ruhaneműt. A lopás észrevétele után megindult a nyomozás, amely kedden eredményteljesen járt és a rendőrség elfogta a betörés tettesét. A tolvajt bekísérték a rendőrségre és azonnal megkezdtek a kihallgatását.

A kihallgatás során olyan gyanuok merültek fel, hogy a tettes nem egyedül dolgozott és társaiival több betörést követtek el. Így a rendőrség a nyomozást kiszélesítette és az eredmény érdekében még nem adott bővebb felvilágosítást, sem a tettesről, sem a kihallgatásról.

Dr. Görgey Márton betegsége miatt elmaradt a rágalalmazási per tárgyalása

Mint ismeretes, a debreceni törvényszék dr. Jenev Sándor elnöklété alatt működő büntető tanácsa tegnap kezdte volna meg a Rásó István alispán által dr. Görgey Márton ny. vármegyei tisztifőorvos elleni rágalalmazási bűnper fő tárgyalását. A felek által kért tanukat meg is idézték már az ország minden részéből a tárgyalásra, amelyet azonban nem lehetett megtartani, mert dr. Görgey Márton arra való hivalkozással, — amit igazolt is —, hogy súlyos beteg a főváros egyik kórházában fekszik, kérte a tárgyalás elhalasztását. A törvényszék ezek után értesítette a heidézetteket a tárgyalás elnapolásáról. A nagyarányú rágalalmazási bűnperben most már valószínűleg csak a nyári szünet után lesz megtartva a fő tárgyalás, mert a súlyos beteg dr. Görgey Márton addig nem igen fog annyira felgyógyulni, hogy törvényszéki tárgyaláson résztvehessen.

Korcsmázás után rozsof loptak

A múlt év októberében Nyék községben egy kocsmai italozás után Szécsy József és Betrtalan elment ifjú Seres Bertalanhoz, ahol magukhoz vették öt darab zsákot és egy vasvillát. Így felszerelve elmentek Bori József csűrjéhez, annak ajtaját felfeszítették a villával és a zsákot telerakták rozssal. A szerzeményt másnap Szécsy Bertalan vitte el, hogy eladja a kiskvárdai vásáron. Utközben azonban már Kemescsén eladta a rozsof. A vásárból hazatérve, a faluban meglátva a csendőröket, a zsákot el akarta a két Szécsy-testvér rejtteni. Szécsyék viselkedése gyanús lett a csendőrök előtt és bekísérték őket a község házára. Itt bevallották a lopást és mint fő tettest, ifjú Seres Bertalan neveztek meg. Ezalatt odahaza Szécsy József anyjától értesült arról, hogy a csendőrök elvitték bátyját. Erre feldühödve, a közeli kocsmában megivott egy liter bort, majd elszökött a község házára. Itt megverte az ablakot és a csendőröket leírhatatlan szavakkal illette. Az esetnek a vásárosnaményi járásbíró előtt lett folytatása, amely Szécsy Gyulát lopásért négyhónapi fogságra, ifjú Seres Bertalan büntetésért hat hónapi börtönre, Szécsy Józsefet pedig hatóság elleni vétségért nyolc pengő pénzbüntetésre ítélte.

Feliebbezés folytán tegnap tárgyalta a debreceni tábla az ügyet. Itt ifjú Seres előadta, hogy nem bűnös, nem tud semmiről, az egészbe csak azért rántották bele őt Szécsyék, mert tudták, hogy partuba van a csendőrökkel és amint azt neki mondták, így számítottak arra, hogy őket is elengedik. Azt állította, hogy a kérdéses éjjelen odahaza tartózkodott.

Az ítéletábla a bizonyításkiegészítés megtagadása után kihirdette ítéletét, amely szerint Szécsy Gyulát kettő, ifjú Seres háromhónapi fogságra ítélte lopás vétségéért.

— Az Ipartestület kártyos szakosztálya ma este 7 órai kezdettel igen fontos ügyekben ülést tart. Ezen ülésre a szakosztály tagjait ezúton is meghívja és kéri pontos megjelenésüket a szakosztály elnöksége.

N. Bartha Károly dr. tanítóképzőintézeti tanár előadása Budapesten

A debreceni református kollégium tanítóképző intézetének magyar nyelv- és irodalom tanára, dr. Bartha Károly, akinek értékes munkássága közismert, kedden Budapesten a tanítóképző intézeti tanárok országos egyesületének havi összejövetelén nagysikerű előadást tartott „Az anyanyelvi magyarázatok tanítása és a gyermek” cím alatt. Ismertetette az előadó a nyelv szerkezet elméletére vonatkozó, vajdó kérdéseket, különös tekintettel a népiszkolás gyermekek szempontjából. A legújabb módszer eredményeit és észlelhető túlhatásait. Rámutatott a gyermektanulmány, a gyermeknyelvi és gyermekjáték-kutatás eredményeinek a kérdésben való alkalmazására. Részletesen kitért

ezután azokra a kérdésekre, — hogyan tanítják a külföldi iskolákban az anyanyelvet. Ismertetette azok tantervét, módszeres eljárásait és legfrissebb tankönyveit. Végül megállapította az előadó, hogy a magyar népiskolai tanterv lépést tart a külföldi haladással és tankönyveink is nagyban igazodnak ehhez a színvonalhoz. Ismertetette még az előadó, hogy az anyanyelvi tanításának kérdései miként oldhatók meg a tanítóképzők munkájában. Az előadást hozzászólások követték, amely hozzászólások kivétel nélkül hangoztatták a fentiek szükségét. A nagyszámban megjelenetek oszlatlan tetszéssel fogadták az előadó érdekes és értékes fejtegetéseit.

Hamis ürüggyel 15 kilogramm vetőmagot csalt ki egy ismetlen szélhámos

Különös család ügyében tett feljelentést a rendőrségen Papp Istvánné, Jerikó utca 53. szám alatti lakos. Papp Istvánné elmondotta, hogy szerdán reggel elment hazulról és meghagyta anyósának, hogy senkit se engedjen be addig, míg ő haza nem jön. Alig távozott el hazulról Papp Istvánné, megjelent otthonmaradt anyósánál, Papp Ferencnédel egy ismeretlen középtermetű fiatalember, akinél egy csomaghordó kosár volt. Elmondotta, hogy őt Papp Istvánné küldte azzal, hogy mintegy 15 kilogrammnyi vetőmagot adjon át neki Papp Ferencné, mert arra már megegyeztek és

most le akarják mérteni az egyik Bőszörményi-úti üzletben. Papp Ferencné egyáltalán nem látta gyanusnak a fiatalembert és rövidebb tanácskozás után kiszolgáltatta neki a kért magot. Az ismeretlen fiatalember gyanúlanul beletette a kezébe lev; kosárba a kapott vetőmagvakat és azzal eltávozott. A magot azután nem az üzletbe, hanem a saját lakására vitte. Nagy volt a meglepetése Papp Ferencnének akkor, amikor Papp Istvánné hazament és tiltakozott az ellen, mintha ő bárkit is küldött volna a lakásra. Az esetről feljelentést tettek a rendőrségen, amely érélyes nyomozást indított meg.

Káprázatos pompa:

DUBARRY

Április 28.-án kezdi meg a képviselőház a költségvetés tárgyalását

A trianoni nyugdíjterher — A magyar kormány nemzetépítő munkája

A képviselőház április 28-án ismét összeül, amikor alkotmányos életünk legfontosabb teendőjének, a költségvetés tárgyalásának feladata vár rá. Addig a bizottságok ülésének, amikor részletes megvitatás alá veszik külön-külön az egyes tárcák költségvetését. Tulajdonképpen ez jelenti a szakszerű elmélyedtebb munkát, mert a bizottsági üléseken a tárgyhoz kell ragaszkodniok a felszólalóknak s minden külső eszköz kikapcsolásával mondják el véleményüket. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a közvélemény kritikája nem nyilatkozhat meg a költségvetési munka e fázisában is, mert az egyes tárcák budgetjét kinyomatva szétosztotta a kormány s azokból a legfontosabb részleteket közölték a hírlapok is.

Igy került nyilvánosságra költségvetésünk egyik legszomorúbb tétele, amely immár hosszú évek sora óta legsúlyosabban nyomja alámi háztartásunk előirányzatát. A trianoni nyugdíjterherről van szó, amely egymagában 80 millió pengőt tesz ki. Szegénységünkben

oly horribilis összeget, amelyet ha hasznos beruházásokra fordíthatnánk, bátran állíthatjuk: szűcsezive megoldhatnánk olyan nagy nemzetgazdasági és szociális problémákat, amelyekre most az ország teljesítőképességéhez mérten, bizony, nincsenek túl nagy lehetőségek.

Csonkamagyarország 132 ezer nyugdíjasának 240 millió pengőt fizet ki évente, amely összegből több mint 80 millió pengőt jelent az a nyugdíjterher, amelyet Trianon hártott reánk. Nyomban meg kell állapítanunk: jogtalanul, igazságtalanul, a békeszerződések flagráns megsértésével.

Nagyon felreértene bennünket az, aki ennek a szörnyű adatnak általunk történt bonckés alá vételekor arra gondolna, hogy a nyugdíjak kifizetésénél elmarasztható volna a kormányzat. Erről még csak beszélni sem lehet, mert a trianoni igazságtalanságot újabb jogtalansággal fokozni alkotmányos államban elképzelhetetlen, mert azok a közalkalmazottak, akik az utódállamok gyilkos, üldöző politi-

kája folytán kutasítottak, hazájukat, családi tűzhelyeiket s ügyszólván mindenüket elvesztették. A magyar állam nem tehetette meg azt, hogy amikor koldusbottal megjelentek Csonkamagyarország földjén, még ezt a botot is kivégezzék közül.

A trianoni nyugdíjterheknek nem a mi vállunkat kellene nyomniok, azonban ha reánk rakták azokat, görnyedezve bár, de viselniük kell. Ez nem jelenti a helyzetbe való beletörődést s azt a lethargiát, amely zokszó nélkül visel minden jogtalanságot. Hirdetnünk kell meg nem szűnő hangon, hogy a számtalan s felmérhetetlen nagyságú igazságtalanság között ott szerepel a trianoni átkok között a nyugdíjterheknek hidegvérrel történt ránk-hárítása, miáltal amúgy is fekete s kemény kenyerünket még inkább megkeserítették.

Amikor az országgyűlés tárgyalás alá veszi költségvetésünknek ezt a tételét, bizonyára még a leghevesebb vérű ellenzéki politikus is arra fog rámutatni, hogy elnyomottságunkban s gazdaságilag tönkretett helyzetünkben is mily szépen viruló fejlődésnek indulhatnánk, ha az ilyen nyomasztó terheket, mint amilyen a trianoni nyugdíj, nem kellett volna vállalnunk s az erre fordított súlyos milliókat évről-évre olyan beruházásokra szánhatnánk, amelyek nemzetgazdaságunkban nagy haladást eredményeznének.

Nem sajnáljuk a honából kiüldözött vasutasnak, postásnak stb. azt a kis nyugdíját, amit maga és családja életfenntartására fordít. Egy-egy család számára szűk esatornán csörgedez az élet e java, de ha mind összeadjuk, 80 milliót tesz ki a sommázat. Költségvetésünket ettől az összegtől megszabadítani nem tudja semmiféle fináncművészet. Helytelen irányban haladna tehát az az ellenzéki vád, amelyik emiatt a kormányt akarná elmarasztalni. A kormány s állítjuk: a mai idők bármilyen kormánya érbeöntött szobrot emelne annak a férfúnak, aki az alkotmányos élet igazságos kormányzati eszközeivel, a jogalapról el nem mozdulva, meg tudná találni azt a bűvészfogást, amely felszabadítaná költségvetésünket a trianoni nyugdíjak lidércnyomása alól.

A kormányt elismerés és megbecsülés illeti azért, hogy még ilyen súlyos s figyelmenkívül nem vehető terhek ellenére is olyan költségvetést tudott összeállítani, amely — miként az egyes tételéből kitünik — fejlődést s előrehaladást jelent a multakhoz képest.

Még mindig tart a Maróthy György-utcai tolvaj kihallgatása, aki valószínűleg társakkal dolgozott

Jelentettük legutóbbi számunkban, hogy ismeretlen tettes hétfőre virradó éjszaka behatolt Nagy Imre Maróthy György utcai lakásába és onnan alkulis használatát után magával vitt 150 pengő értékű ruhaneműt. A lopás észrevétele után megindult a nyomozás, amely kedden eredménnyel járt és a rendőrség elfogta a betörés tettesét. A tolvaj bekísérték a rendőrségre és azonnal megkezdtek a kihallgatását.

A kihallgatás során olyan gyanuok merültek fel, hogy a tettes nem egyedül dolgozott és társaival több betörést követtek el. Így a rendőrség a nyomozást kiszélesítette és az eredmény érdekében még nem adott bővebb felvilágosítást, sem a tettesről, sem a kihallgatásról.

Hírek

1936. április 23., csütörtök.
 Prot.: Béla. Kath.: Béla vt.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Nap” Tolnay Imre, Piac-u. 1. Piac- és Hátvan-u. sarok. Telefon 27-73. — „Muraközy” Preiser Ernő, Piac-u. 72. Deák Ferenc-utca sarok. Telefon 13-30. — Aranyegyszervű, Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8., a színház mellett. Telefon 34-96. — „Arany János”, Bozoky György, Csapó-u. 66., csapóutcai kanyar. Telefon 11-78. — „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyilastelep, vámospécsi-út 16. Telefon 13-83.

Rendőrségi telefonszám: 20-45.
 Mentők telefonszáma: 0-4.

A debreceni egyetemi meteorológiai intézet jelentése:

Az igen alacsony hőmérsékletű sarki hideg levegő egész Nyugat-Európát elárasztotta. A hőmérséklet itt igen alacsony és sok helyen havazott. Nagy esők voltak Németországban, az Alpok vidékén, valamint Felsőolaszországban.

Hazánkban délies légáramlás mellett jobbra borult volt az idő. Kiseb eső majd mindenütt volt. A hőmérséklet nem változott. A legmagasabb értékek 16-18 fok között változtak. Tiszántúli esőmennyiségek: Tiszapolgár 4. Tokaj 3. Csenger, Tiszabecs, Püspökladány Tiszaroff 2. Tiszafüred 1 mm.

Az időjárás-jelleg elemek debreceni értékei: minimum 10,9, maximum 17,8, este hat órakor a hőmérséklet 19,3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 749,4 mm, erősen süllvődő irányzattal.

PROGNÓZIS: Elénk déli, délnyugati szél, jobbra borult idő, további esővel, esetleg zivatarral. A hőmérséklet egyelőre még nem változik, az erősebb hűsüléskor 1-2 nappal később fog bekövetkezni.

Panasz

A boldogság fényes hirtében nem ültem, Kis szűke vándor.

Csak a gyalogútra kerültem.

A boldogság melletttem sokszor elrobog, Sokszor a szívem csudavárassal vágyom feldobog.

Most! Most az egyszer értem is megáll! De nem! Már elhaladt, csak a pora száll. Fehér erüstként, mint az esti szél. Fáradt fejemre szítal...

Az úton azért csak megyek tovább, Gyalogútnak is nyílik virág!

Biztatom magam: csakugyan sül a nap, S az élet így is, úgy is elszalad.

Csak néha dobban a szívem titlakozva, De senki se tudja, de senki se hallja.

Megyek az úton, Meddig? Mindhalálg! Meseheli királyvárosban.

A hajam lassan őszreválk...

VAJDA TECA.

Serédi hereceprimás születés-és névnapja. Dr. Serédi Jusztinián bíboros-herceceprimás, aki immár kilencedik éve áll a magyar katolikus egyház élén, mint Esztergom érseke és Magyarország bíboros-herceceprimása, csütörtökön, április 23-án tölti be életének 52-ik évét és pénteken, Szent György-napján tartja névünnepét. Ebből az alkalomból az esztergomi és a budai primási palotában üdvözlőlevelek vannak kitéve, amelyen a bíboros főpap tisztelői fejezik ki jókívánásaikat.

Ne próbálkozzon mert a Ramminger gépondolálása a legtekélyesebb.

A Nemzetközi Vásár látogatói olcsó körrepülésekben vehetnek részt Budapest felett

Kiállítják a sportok minden eszközét és minden kellékét

(Budapesti tudósítónktól)
 A május 8-án kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásár egyik legnagyobb szenzációja, hogy látogatói olcsó körrepüléseken vehetnek részt — Budapest és környéke felett.

Mindössze 10.- pengőbe kerül ez a csodálatos szépségeket nyújtó sötérepülés, de a vásár látogatói juthatnak hozzá ilyen olcsón, mert egyébként jóval drágább ez a luxusutazás. Természetesen a vásár területén kell a jegyet megváltani, amely a 20-25 perces légi sétán felül még a mátyásföldi repülőtérre menő és onnan a repülés után a főváros belsejébe visszajövő autobuszok használatára is feljogosítja az utasokat. Akik már látták Budapestet, a „Duna királynőjét”, a budai erdős hegyeket és a felséges folyamat tündérszigetével repülőgépről, azt mondják, hogy ennél káprázatosabb látványt még elképzelni sem lehet s ezt az élményt sohasem lehet elfelejteni. Bizonyos tehát, hogy a sötérepüléseknek hatalmas sikerük lesz. A sötérepüléseket a Magyar Légiforgalmi Társaság rendezi — naponta többször is — kiváló, megbízható repülőgépein.

A sportegyesületek is egész rendkívüli programot állítottak össze a vásár idejére, amikor a legérdekesebb versenyek és mérkőzések lebonyolítására kerül a sor. A vásáron pedig gazdag sportkiállítás várja a sportbarátokat, akik megismerhetik minden sport minden új eszközét és minden új kellékét, de még a legújabb sportdivatot is.

A vásárigazolvánnyal, amely minden utazási irodában megszerzhető, már május 2-től lehet féláron Budapestre utazni.

Alpár Gittával

— Ifj. dr. Kottler Sándor meghalt. A Szepességéről Debrecenbe származott magyarok körében nagy részvétet keltett az a gyász-hír, hogy ifj. dr. Kottler Sándor borsodmegyei orvos, id. dr. Kottler Sándor gnózdai tisztifőorvos és felesége, Liszt Lujza fia 41 éves korában szívbénulás következtében meghalt. Az elhunyt született és hozzátartozóit Debrecenből is számosan keresték fel őszinte részvét-nyilatkozatukkal.

1'48 egy sajátgyártmányú
kombiné
Benyáts Áruházban

— Pénztárcát lopott a vásárban. Csiba Gábor debreceni lakos a múlt év augusztus 15-én a vásár alkalmával a mutatványos bódék előtt egy Horváth Kálmán nevű gyermek zsebéből kilopta annak pénztárcáját. A debreceni törvényszék lopás vétségéért kéthónapi fogházra ítélte annakidején Csibát, aki meg is nyugodott az ítéletben, amely az így jogerős lett. Később meggondolta Csiba a dolgot, újrafelvételt kért s be akarta bizonyítani, hogy a lopást nem ő követte el, hanem egy Péter Antal nevű hajdúböszörményi lakos. Ennek bizonyítása nem sikerült és így a debreceni tábla helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

— Turistaság. A Magyar Turista Egyesület debreceni osztálya vasárnap, 26-án kirándulást rendez a zeleméri romokhoz. Találkozás vasárnap reggel fél 9-kor a Hortny Miklós-sigáruút és a Károly Ferenc József-út sarkán Utrány: a központi egyetem, Nagyerdő Zelemér, bódai erdő, bódai szőlők, Boeska-kert és onnan vonattal haza. A Boeska-kertben szalonna sütés. A vasuti költség 90.- flér. Etkezés hátszálból. Vezető: Nagy Márton. Vendégeket is szívesen látunk. Ismétellen felhívjuk úgy a tagok, mint az érdeklődők figyelmét a május 2. és 3-án tartandó nagy kirándulásunkra, amelyen a világhírű Baradla (agteleki) csepköbarlangot mindenki kényelmesen és olcsón megláthatja. Részvételi díj tagoknak 13 és nemtagoknak 16 pengő. — Jelentkezni lehet csütörtökön estig a vezetőnél, Szeremley Illa úrnőnél (Telefon 14-10.)

— Április 30-án lesz a mentőorvosi tanfolyam záróvizsgálata. Most nyert befejezést a tűzoltóság-nál az orvosszigorlók számára rendezett gyakorlati mentőorvosi tanfolyam, amelyen a mentőszolgálatra képezik ki a tűzoltóságnál alkalmazandó szigorlóorvosokat. A tanfolyam záróvizsgáját április 30-án délután 5 órára tűzték ki. A vizsgáztató bizottság elnöke dr. Láng Sándor tisztifőorvos, két tisztiorvos, vitéz Roncsik Jenő tűzoltófőparancsnok és vitéz Tökés László mentőorvos lesz.

— A debreceni kálvinisták Templomegyesülete értesíti lapunk igen tisztelt olvasóit, hogy az általa rendezett színházi előadások április 28-án este 8 órakor és május 1-én délután fél 4 órakor veszik kezdetét. Az esti előadásokra jegyek válthatók a központi lelkési hivatalban, a délutániakra pedig a Méliusz könyvesboltban. A Templomegyesület kéri mindazokat, akik az esti előadásra előjegyeztek helyeiket, hogy a jegyeket péntek délig okvetlenül váltssák ki, mivel a nagy kereslet miatt tovább nem tarthatók fenn.

— A tisztaság és frissesség érzését elsősorban az ápoltt száj adja meg. A helyes szájiápolás kelléke az Odol fogpép. Az Odol fogpép ragyogó fehérré teszi a fogakat és megőrzi épségüket.

— A Debreceni Iparos Dalegylet teasteélye. A Debreceni Iparos Dalegylet 25-én este 8 órai kezdettel tartja közkívánatra szezonzáró teasteélyét az Ipartestület dísztermében. (Simonffy-utca 1/c. II. em.) Tisztelettel felkérjük dalegyletünk alapító- és pártoló tagjait, hogy ezen esteélyünkön dalegyletünk jóakaróival és barátjaival minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. A rendezőség mindent elkövet, hogy vendégeinknek egy kellemes esteélyt szerezzen. Elnökség.

— Haszonbérbeadási hirdetmény. A Hadházi-út és a Nagyerdő között elterülő cca. 22 k. holdas legelőterületre vonatkozó haszonbérbeadási árverés április 28-án, kedden délelőtt 10 órakor a városháza kistanácstermében fog megtartatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a gazdasági és erdészeti ügyosztálynál (városháza, félemelet 16. sz. szoba) megtekinthetők. Polgármester.

Mi lesz holnap?

Reggel megfelelünk!

— Frontharcosok figyelmébe. A debreceni frontharcosok fősoportjának sportbizottsága ma délután 7 órakor tartja alakuló ülését a frontharcos otthonban. Ez ülésen választják meg a sportbizottság tisztikarát, a tiszti, altiszti és legénységi bizottsági tagokat, megállapítják a sportbizottság ügyrendi szabályzatát s az évi munkatervet. A vezetőség ezúton is kéri a sport iránt érdeklődő bajtársakat, minél nagyobb számban való megjelenésre.

— A színes fehérnemű megvarrása fontos dolog, mert ha az hibás, értéktelen holmit készítenek. Torpedó varrófonállal dolgozzunk, az hibátlan, szép és színei is tökéletesek.

— Rokonainak adta el a gazdájától lopott ingóságokat. Csukás Mária nyír-egyházi lakos, aki vitéz Elekés Gábor nyugalmazott huszárezredesnél volt mint minden eseléd alkalmazva, szolgálati ideje alatt többféle ingóságokat lopott el gazdájától. Csukás Mária ezeket a holmikat rokonainak adta el. Így vett a dolgokból Horváth Bertalan és felesége, Horváth Andor és felesége, Csukás Mária akkoriban jogerősen elítélt lopásért a négy veszőt pedig orgazdaságért ítélte el a nyír-egyházi törvényszék és pedig Horváth Bertalannét egyheti, Horváth Bertalant, Horváth Andort és feleségét pedig három-háromhavi fogházra. Felbevezés folytán tegnap tárgyalta az ügyet a debreceni ítélőtábla, amely a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

— Az Ipartestület szobafestő, mázoló és csemefestő szakosztálya pénteken este fél 7 órai kezdettel az Ipartestület tanácstermében igen fontos ügyekben (segédekkel való tárgyalás) ülést tart, amely ülésre a szakosztály tagjait ezúton hívja meg és kéri pontos megjelenésüket a szakosztály elnöksége.

— Erősakkal külförről vissza a kilakoltatott lakó. Varga József sárospataki lakost, mivel az nem fizetett házhélt, Varga Péterné a múlt év májusában, míg nem volt odahaza, kilakoltatta Mikor Varga hazatért és meglátta bútorait az udvaron, mérges lett, betörte a bíróság pecsétjével ellátott lakás ablakát, kinyitotta a lakást és visszavitte bútorait és tovább lakott jogtalanul a lakásban. Vargáné feljelentésére Varga Józsefet magánlakásért és ingó vagyron rangilásért a sárospataki járásbírósa egyhónapi fogházra ítélte. A debreceni tábla tegnap tárgyalta az ügyet, amely az ingóságrombolás alól felmentette Varga Józsefet, míg magánlakásért nyolcnap fogházra ítélte el.

— Öt cigaretta miatt a bíróság elé kerültek. Érdekes dohányjövődéki kihágást tárgyalt tegnap a debreceni ítélőtábla. A vádirat szerint Róth Lipót, jelenleg berettyóújfalui lakos a Kupferstein Gyula komádi kocsmájában kincstári dohányból töltött cigarettát árult. A községben vizsgálatot folytató Szabó János pénzügyári felügyelő jelentette fel kihágásért Róthékat. Szabó ugyanis Papp József herköcsisnak adott egy pengőt, hogy valamelyik kocsmából cigarettát vegyen. A harmadik kocsmában, Róthéknál kapott is ötöt. Róth a debreceni törvényszék előtt tagadta az ellene emelt vádat és kijelentette, hogy a cigarettát csak kölcsön adta. Kupferstein viszont azt vallotta, hogy neki nem volt tudomása arról, hogy Róth cigarettát árult volna. A törvényszék, mivel megnyugtató bizonyíték nem állott rendelkezésére, Róthékat felmentette az ellenük emelt vád alól. A felmentő ítéletet a debreceni tábla tegnapi tárgyalásán helybenhagyta.

HEGEDÜS SANDORNE TEMETÉSE

Nagy és őszinte részvétellel temették el a köztemető ravatalozójából tegnap délután Hegedüs Sándorné szül. Csányi Ilonát, rendőrfőnörszermester feleségét. A gyászoló családon és rokonságon kívül ott láttuk vitéz Boskó Mihály rendőrfelügyelőt, továbbá az államrendőrség tiszti és allisztí karát, sok jó barátot és ismerőst, kik fájó szívvel álltak körül a virágokkal megrakott ravatalt, könnyes szemmel vettek búcsút a tragikusan elhunyt fiatal asszonytól. A be-szentelést dr. Szabó Imre p. tanácsos végezte, utána az Iparos Dalárda gyász-dalokat adott elő, melynek hangjai mellett temették el a megboldogultat. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezte.

Fehértói Dániel

temetkezési vállalatának
Dégenfeld-tér 4. Telefon: 11-85.
temetési

özy. Nagy Mihályné született Balogh Juliánna, élt 88 évet. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után. Elhunytát bánatos gyermekei, nagyszámú unokái, egyetlen testvére és kiterjedt rokonsága gyászolja. Lakás: Csapó-utca 37. szám. Temetést Fehértói temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 4 szám végzi.

Pintye Piroska élt 2 évet. Temetése pénteken délután lesz a köztemetőben a római katolikus egyház szertartása szerint. Temetést Fehértói temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 4. szám végzi.

Sírkövek

nagy választék és jutányos árban
HARKANYI E. ÉS FIA
szobrász és kőfaragó mestereknél
Piac-u. 83.

— **A bajnoki sakkverseny** díjainak kiosztása 24-én, pénteken este 8 órakor lesz az Ujságíró Clubban tartandó vacsora keretében. A versenyzáró beszédet dr. Kreiker Aladár egyetemi tanár, a Debreceni Sakkör alelnöke mondja. A Debreceni Sakkör elnöksége kéri tagjait, hogy a vacsorán minél nagyobb számban vegyenek részt. Résztételt be lehet jelenteni az Ujságíró Clubban.

— **Egy szoboszlói asszony panasza beadványának sorsa.** Török Károlyné hajdúszoboszlói lakos 1934 szeptember 14-én egy írásbeli kérelmet nyújtott be a debreceni törvényszék elnökéhez. Ebben az iratban egy járásbírósi perből kifolyólag bírálta dr. Verézi Sándor járásbíró eljárását és azt állította róla, hogy a tárgyalást reá-nézve sérelmesnek fejezte be. Majd egy régebbi perről emlékezve meg, felhozta, hogy a bíró, habár ellenfelének csak egy, neki pedig nyole tanuja volt, mégis elutasították. Kérte a törvényszéket, hogy utasítsa Verézi járásbíró "szíves pártfogására", mert nemsokára lesz egy újabb pere, amelyet — tudja — szintén el akar utasítani. A törvényszék vizsgálatot folytatott le az ügyben, de semmiféle szabálytalanságot nem talált. Ekkor eljárás indult meg Török ellen hatóság előtti rágalmazásért és a hajdúszoboszlói járásbírósgal egyhónapi fogházra ítélte. Ezt az ítéletet a törvényszék is helybenhagyta. Töröknek semmisségi panaszt jelentett a táblához, amely tegnapi tárgyalá-sán elutasítva azt, Török büntetését szállította nyolcnapos fogházra.

Agyonütötte a leomló fal a falbontó munkást

Kiss László váncsodi tanító né-hány munkással régi házat bonta-tatta le. Az ócska falak lebontása egy darabig minden baj nélkül haladt. Egy óvatlan pillanatban azonban a már rozoga fal egyike leomlott. A leomlott fal hatalmas tömege a falbontásnál segédkező Nagy József nevű munkásra zuhant, akit agyonütött.

A halálos kimenetelű falbontás ügye a debreceni törvényszék elé került. A törvényszék gondatlan-ságból okozott emberölés vétsé-géért vont felelősségre Kiss Lászlót és Fonagy Imrét, aki szintén tevénykedett a falbontásnál. A törvényszék Kiss Lászlót negyven Fonagy Imrét pedig húsz pengő pénzbüntetésre ítélte.

Míg a cirkuszi felvonulást nézte a szekere elgázolt egy gyermeket

Nemrégiben Hajdúszovát köz-ségben egy cirkusz vert sáirat. Mint minden ilyen alkalmakkor nagy csődület vette körül a cir-kuszt, amely nemsokára megér-kezése után propaganda felvonu-lást rendezett a község utcáin. A faluhelyen ritka látványossággal mindenki megbámulta és így történt, hogy a szekerét hajító Juhász Gyula kocsis érdeklődéssel ki-sérte a felvonulást. A nagy nézde-gelésben aztán nem vette észre, hogy a kíváncsiskodók soraiból egy ötéves gyermek a szekér alá került. A szabadjára engedett lo-vak rátapostak a gyermekre, akit a szekér aztán halálra gázolt. A vigyázatlan kocsis a debreceni törvényszék vonta felelősségre, amely Juhászt egyhónapi fegyházra ítélte.

Vigszinház

— **Adományok a nyilastelepi református templomra.** (Folytatás.) Gellen Gy. 10 P., Mozes István 5 P., özy. Kiss Gáborné 3 P., Grünfeld Adolf 3 P., Bajdor Lajosné 2 P., N. N. 2 P., 1 pengőt adományoztak: Géczy Ferenc, László Imre, Kovács György, Kolozi János, Nagy Etelka, Bartha Ferenc, vit. Pórfy Ede, Gulyás Albert, Tajthy Zoltán, Gelei András, Szentimrei Józsefné, vit. Nemes Zoltán, Balla István, Som Ferenc, Szabó Sándor, Szirmai Gyula, Józsa Sándor, Toma Sándor, Vag István, Veicz Miklósné, Földesi Balázs, Farkas Lajos, Goda Sándor, Polgári Barnáné, László György, dr. Oláh Tibor, Erdei Erzsébet, Barua György, Fetsz Antalné, Bujdosó Erzsébet, Gyüre Zsuzsanna, Szobonya György, Tóth József, Sárosi István, Szió Sándor, Gere Tibor, özy. Némethy Lajosné, Körösi János, Nagy Márton, Timkó Kálmán, Meleg András, Bányász János, Veréb Pál, Birinyi József, Szalámi-gyár, Bökényi Tibor, Üvegkereskedelmi, Bódáné, Kardos László, Bernfeld, dr. Szilágyi Béla, Helmezi Bálint, Szendrei Gábor, Ilyés Sándor, Vértessy Lajos, Juhász József, Varga Gábor, özy. Agostonné, Böszörményi Sándor, Román László, Sebestyenné, Surányi Pál, N. N., Róna András, Hajdu Pálné, Fux István, Tárkányi Károlyné, Sándor János, Sós Sándor, Szabó Kálmán, Csengeri Mihály, Komlósi Dániel, Kányásiné, Makszinov Sándor, Hajdu János, Kerékvártó Sándor, Acs Sándor, Lőrinczi Sándor, Nagy Sándor, Keckeméti, Sándor András, Tóthné, Tóth Gyula, Tóth András, Kocsis Béla, Fenyvesiné, Darai Lajosné, Vojth. Kerékvártó, Lakatos Ferenc, Hodosi Gyaloné, Szatmári Antal, özy. Szabóné, özy. Német Andrásné, Kovács László, Csurilla, Ungár, Havas, Milotai, Somogyi örök., Grósz Nagy F., dr. Gö-

dény, Tóthfalussy Géza, N. N., Szabó György, Bagdi Béla; Ambrusné, Gyürky Sándorné, Szabó Emil, Andirkó József, Vincze Jenő, Pol Géza, Holló Imre, Székely Adorján, Trnka János, Üvegkereskedelmi, Szipál, özy. Konez Antalné, özy. Tóthfalussy Sándorné, 1.50 P.; Ignáth Józsefné, N. N., 1.60 P.; a nyilastelepi VI. o. leányok. (Folytatjuk.)

— **A Baross Gábor Kör debreceni kerülete** felhív négy fiatal tagot, ki perfektlan németül beszél, hogy haladéktalanul jelentkezzen. Április 26-án lesz déli 12 órakor az országos választmányi ülés, amelyre Debrecenből dr. Zsögöl Andor országos alelnök és dr. Hegyi Kálmán kerületi alelnök utaznak fel. Az elnökség ezúton is felhívja a tisztikart és a választmány tagjait, hogy pénteken, 24-én déli 12 órakor a városháza előtt jelenjenek meg, mert a küldöttség Sesztina Jenő iparkamarai elnök-höz és dr. Radó Rezső iparkamarai főtitkárhoz megy.

— **A tej fertőződésének okait ismerteti a Mezőgazdaság** legújabb száma. Cikket közöl még új növényfajok keresz-téssel való előállításáról, a melegévi növények magyarországi természetéről, a ricinus-tartalmú oljipari takarmányokról, a kereskedelmi növények trágyázásáról, a hőmérsékletnek a növény-re való befolyásáról, a szarvasmarha-tenyésztésről, a Manpinger-féle bogár-fogó gépről stb. A dusan illusztrált ki-váló szaklaphoz a Mezőgazdaság kiadó-hivatala: Budapest, V. földművelésügyi minisztérium, díjtalanul küld mutatvány-számot.

A Csokonal színház mai (csütörtöki) szenzációja!

DÉLUTÁN: ZONA-helyárrakkal

DÉVÉNYI LACI

felléptével, úgy délután, mint este.

ESTE: Kettőn egy jeggyel előadás keretében

DÉVÉNYI LACI felléptével

AZ UR KATONAI

világsiker kerül színre.

Mi lesz holnap?

Reggel megfellelünk!

Mindennapi regölés

Haj, regő-rejtem.
Cserebogár... ejtem...
Gyülekezve irtására,
Razta Panni, irtá Sára...
Kora-reggel óta
Cserebogár-nóta
Zömmögött az udvaromon,
Száz bogár a dudva-romon,
Zöldlevell hullá,
Mind a földre hullá...
Lába, hasa, foga ragadt:
Tapostam a bogarakat...
Volt a család hévben,
Mivelhogy ez évben
Megtudjuk, hogy mikor lesz nyár
S miből lesz a cserebogár?
S mert nyarunknak a sirt ássa:
Kötelező az irtása!...

(Hszttus)

HANGVRESENY A ZENEISKOLÁBAN

Debrecen sz. kir. város zene-iskolája április 25-én, szomba-ton este 8 órakor tartja II. nyilvános hangversenyét fel-sőbb osztályú növendékeivel. Hangverseny műsorán Mozar-nak ritkán hallható, érdekes és szép művei szerepelnek. Je-gyek a hangversenyre ingyen igényelhetők a városi zeneis-kola titkári hivatalában, dél-éltől 9-1-ig és délután 3-6-ig. (Vár utca 1.)

— **Felmentettek a zsarolás vádjá alól egy volt rendőrt.** Nyírbátori András nyugalmazott rendőrt, mezőkövesdi lakost a miskolci törvényszék felmentette a zsarolás vádjá alól. Nyírbátori Dobó János és Antal Károly kőművesmesterek jelentették fel, mert szerintük nem akart nekik kiadni addig a számszámukat, amíg ki nem javítják az általuk épített ház hibáit. Fellebbezés folytán a debreceni tábla elé került az eset, amely szer-gyalta azt, az ítéletábla az elsőfokú fel-mentő ítéletet helybenhagyta, mert a zsarolás kellekét, a vagyoni haszonszer-zést nem látta fennforogni. Az ítélet nem jogerős.

— **Két összeesés történt szerdán.** Szerdán délután két ízben hívták ki a mentőket összeesésekhez. Király János gazdálkodó, Monti-utca 23. szám alatti lakos a Kassa-út 5. szám előtt összeesett. A mentők a lakására szállították, ahol eszmé-letre tért. — Jászai Pál kunhegyesi lakos, 24 éves napszámos, bejött Debrecenbe s a nagyalomás előtti népkertben összeesett. A kihívott mentők kiszállították a Horthy-kórházba, ahol felvették ápolás alá.

— **Elitött egy kisleányt a kerékpáros.** Majdnem súlyos szeren-csétlenség történt szerdán délután a Csapó-utca 1. számú ház előtt. Kardos Ilona 5 éves kisleányt ke-resztül akart menni az úttesten, amikor az arra haladó, eddig ismeretlen kerékpáros elütötte. A kis-leány zúzott sebeket kapott, ame-lyeket a mentők bekötözték, majd a Kálvin-tér 17. szám alatti laka-sára vitték a kisleányt. A gázolás ügyében a rendőrségi vizsgálat megindult.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házosság: Fábán Ferenc hentesmester-Molnár Erzsébet.
Születések: Bana János cipész, leány Julia Balogh József zenész, fiú József, Hegedüs Sándor áll. rendőr, leány Ilona, Schwarcz Israel ügynök, leány Judit, Bujdosó István fuvaros, fiú Kálmán, Kiss Gábor városi erdőőr, fiú János és 2 tör-vénytelen újszülött.
Halálozások: Nagy János r. kath. 14 hó, Olajút 42. Balogh László ref. 16 éves, Kontsek u. 18. Ászalós István ref. 23 éves, Balmazújváros.

KIRÁLY KÁVÉ!
MÉGIS A LEGJÓBBAK!
AROMÁS, ZAMATOS KÁVÉ!
KIRÁLY ÜZLETÉBEN A VEVŐ
ELŐTT PÖRKÖLİK.
DEGENFELD-TÉR 11. SZÁM.

BUTOROZOTT SZOBA

Kiadó
Hatvan-u. 59. egy bútorozott szoba azonnal. Ajtó 5. 1120

Különbejárati
csinosan bútorozott szoba májusra kiadó. Arany János-utca 25. 1117

Különbejárati
bútorozott szoba egy-két személynek kiadó. József kir. herceg-utca 35. földszint. 1113

Bútorozott
szoba különbejárattal kiadó. Püspöki palota. I. 38. 4293

Kiadó
bútorozott szobáját jelentse be az Idegenforgalmi Hivatalnál, Ferenc József-út 28., Gambrius-átjáró. 2293

Bútorozott
tiszta szobát keresek három felülről részére. Címeket Május 1. jellegre a kiadóba kérek. 1107

Tiszta
bútorozott udvari szoba fürdő-, szobahasználattal olcsón kiadó Széchenyi-u. 12., utcai lakás. 1011

Központi fűtéssel.
fürdőszobával bútorozott szoba kiadó. Honvéd-u. 28. 4266

Újonnan festett
bútorozott szoba fixfizetéses egyéneknél azonnal, vagy elsejére olcsón kiadó, esetleg reggeli és ebédet adok. Kessuth-utca 39., I. em. udvari lépcső. 4284

Elégans
bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Piac 59., II. lépcső, I. emelet. 4082

KIADÓ LAKÁS EGY SZOBÁS

Kiadó
egyszoba, konyha, speiz. Gyermekocsi eladó. Lorántffy-u. 12. 4456

Kiadó
egy nagy szoba mellékhelyiségekkel. Szent Anna-u. 36. 4451

Egyszoba,
előszoba, konyha május elsejére kiadó. Arany János u. 37. 1106

Kiadó május 1-re
Vargakert. Közép-utca 14. sz. alatt egy szoba, konyha, speiz, kamara. Disznó- és baromfi-tartás megengedve. Értekezni Nap-utca 20. szám alatt, III-ik ajtó. 1227

Kiadó
Iparkamarnál május elsejére egy 6 és egy 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel és egy udvari szoba. Központi fűtés, melegvízszolgáltatás. 1227

Kiadó
egy szoba, konyhás lakás Péterfia-utca 37. szám alatt. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1027

Május 15-re
kiadó egyszoba, konyha, speiz, nyárikonyha Vasöntő-u. 4. (Pozsonyi-úton első utca.) Ugyanott kiadó egy udvarra nyíló szoba, fűskamara. 863

KÉTSZOBÁS

Kétszobás
udvari lakás teljes komforttal május 1-re kiadó. Simonffy-u. 13. Értekezni házilügvelőnél. 883

Kiadó
kétszoba, előszoba, fürdőszoba konyha nélkül, különbejárati bútorozott szoba. Miklós-utca 41. udvarban. 4308

Kétszoba
mellékhelyiségekkel központban csendes, kertes udvarban május 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 990

Kétszoba,
előszoba, fürdőszobás parkettes utcai emeleti lakás kiadó. József kir. hg.-u. 7. sz. 4252

Egészséges,
napos udvari kisebb 2 szoba, konyha mellékhelyiségekkel kiadó május 1-re. Lorántffy-u. 42. 4349

HÁROM-ÉS TÖBBSZOBÁS

3 szobás
modern lakás május 1-re kiadó. Magoss Gy.-tér 28. sz. 4452

Háromszobás,
üvegverandás, konyhás lakás sertésfartással kiadó huszonötért. Sámsoni-út hatvankilenc. 1111

Háromszobás,
fürdőszobás, egy-egy szoba, előszoba, (WC), egészséges lakás kiadó Csapó 41. Értekezni tulajdonossal, Szent Anna-utca 7. 4434

Háromszoba,
előszoba, fürdőszobás parkettes utcai földszinti lakás kiadó József kir. hg.-u. 7. sz. 4253

Villalaks
háromszoba, fürdőszoba mellékhelyiségekkel, parkkal májusra kiadó Lajos király-tér 7. Megtekinthető 3-6 óráig. 4442

2-3 szobás
teljesen modern, parkettás, gáz, víz, villannyal és esslengéredőnyvel ellátott külön kertes új lakások május 1-re, esetleg előbbre is Poroszlay út 26. sz. alatt kiadók vagy eladók. Értekezni Tóth és Sebestyén Rt.-nél. Fürdő-utca 2. 4433

AJÁNLAT

Költőzködés
csillárjait, rádióját olcsón át-szerelem az új lakásába. — Schütz villanyszerelő, Szent Anna u. 31. 4454

Ékszer
alakítása, javítása művészi kivitelben, meglepően olcsón. — Frisch József ékszerész, Szent Anna 5. 2228

Önmagától szabályozható nyugszék, igen kényelmes, keményfából, fényezett, dupla vászonnal, igen olcsón szállítja Nyíri József műasztalos, Piac-utca 7. 4438

SZOBAFESTÉST
legolcsóbban végez festővállalat, Kossuth 49.

GYERTYÁN-, KÖRIS-, BUKK- és TÖLGYFA
hasábosan és felvágva legolcsóbb árban beszerezhető: IHÁZ-fatelep, Pestli-u. 2. Száraz gyújtós állandóan kapható.

Tavaszi raglánok, felöltők, divatöltények megérkeztek Weisz Sándor férfiruha-üzletébe, Csapó-u. 10. 863

Cipészüzletemet
áthelyeztem Sas u. 4. ala. Ké-szitek fájós lábakra orthopéd cipőket orvosi rendelésre, javításokat, elegáns divatcipőket jutányosan, Udvarhelyi Gyula, cipésmester. 4302

Nemesi címerek,
családfák, ősfák, mindenféle heraldikai munkák festése szakszerűen, művészi kivitelben. — Magoss György-tér 20. 316

Vízvezeték,
gázszerelést, bádogos munkát olcsón készített Weinberger Károly, Halköz 1. 2094

Poloska
ciánózását, lakások átívizsgálását felelősséggel végzi Csala, Rákóczi-u. 9. 2095

Legújabb divátó
tavaszi szövetminták érkeztek, melyekből 70 pengőtől legdivatosabb öltönyt, felöltőt készít a legszebb kivitelben részletre is Kun József úriszabó, Piac-utca 58., Linoleum-udvar.

KIADÓHIVATALUNKBAN
következő nyomtatványok kaphatók 10 filléres árban: **Kiadó lakás (minden szöveggel), Ez a ház eladó, Bútorozott szoba kiadó, Diákokat teljes ellátásra elfogadok, Iskolás leányt ellátásra elfogadok.** 3370

Ocskavasát,
elhasznált cséplőgarnitúrákat, legmagasabb áron veszek. Ráfogat s tetőbádogot, singeren-dát, tüzhelyeket, kályhákat, fürdőkádát raktáron tartunk. Levélzõláphívásra vidékre és házhoz megyek. — Steiner, Csapó-utca 85., Eötvös-utca 110. Telefon: 26 86. 352

OKTATÁS

Zongoraórat
adok akadémiai rendszerrel, olcsó tanulással. Magyar nótákat is tanítok gyors módszerrel. Kossuth-utca 39., I. 654

ÉLELMISZER ITAL

Ujéjai
sajáttermésű édeskes rizling, nemeskadar, zöldsziváni boraimat 50 fillértől mérem. — Barna 10. 669

Fajborok,
magasfokúak hordó- és liter-számra is alacsony áron. — Arany János 30., Biazsek termelő. 4416

ÜZLET-MŰHELY RAKTÁR

Üzlethelyiség
tele kiadó szabónak vagy óras-nak, Arany János 37., cipész-nél. 4451

Fürdőtelepen
cukrászda bérbeadó. Levélben megkeresések Szabó Mihály vendéglős címére, Hajdúszoboszló. 3374

Üzleti célra
három szobából álló lakás kiadó Csapó-utca 10. sz. az udvarban. 3340

Lakatosműhely
központon szerzőmál vagy anélkül is kiadó. József kir. herceg u. 7. 4420

Bútorok alkalmas
száraz raktárhelyiséget keresek. Címeket a kiadóba kérek. 1105

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Kétszobás,
mellékhelyiséges lakást keresek rendes udvarban. Cim a kiadóban. 989

Belvárosban
november elsejére topblakásos házat bérelnek (10-15 szobával.) Címet kiadóba kérjük. 1115

Két bútorozatlan
szobát bérbe keresek lehetőleg központban. Címeket Bútorozatlan szoba jellegre a kiadóba 1104

KERESLET

Megvételre keresek
búzaajtát, kölesajtát és fűmágot nagy- és kismennyiségben. Apaffy-u. 20. 867

Társat
keresek kistökévl szabadalmazott tetőcserepyártáshoz. Címét kiadóba kérem. 4414

AUTÓ-MOTOR KERÉKPÁR

Autóját,
fraktorját, motorkerékpárját ja vittassa Pusztainál (Postarék), Nyíl-utca 15. szám alatt. Telefon 16-76. 805

Steyer XII-es
jó állapotban lévő személyautó igen olcsón eladó. Megbízott: Németh Dániel, József kir. hg. utca 2. 3342

Prima,
jókabban lévő csukott Ford-autó eladó. Nagyvárud-u. 12., délután 3-4-ig. 2287

Eladó
egy hathengeres Olds-mobil nyitott, négyüléses, üzemképes személyautó jutányos fizetési feltételek mellett. Közlelbi adatok Ajtó-utca 20. sz. alatt. 3336

Üzemképes,
tevizsgáztatott berautó, hat-személyes, olcsón eladó. — Kovács műszerész, Hajdú-böszörményben. 4326

HANGSZER

Kitűnő
rövid zongora bérbe kiadó. — Hatvan-u. 46., keresztút. 1106

BIRTOKBÉRLET

Kiadó
Komlóssy-út 10. sz. üres 520 m²-es telek. Veteményezésre alkalmas. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1099

ELADÓ ÁLLATOK

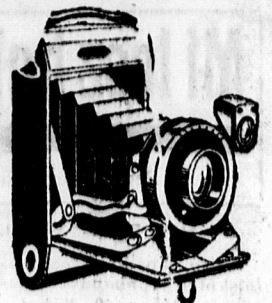
Fajgalambok
tűlzaporodás és helyszűke miatt mélyen leszállított árban eladók. Apafi-utca 20. 4419

Vizsla
6 hónapos eladó. Értekezni Hungária filmszínház büfijében. 4419

BUTOROK

Konyhaberendezés,
eselőszoba, edények, befőttes üvegek, szőnyeg, függöny, zsi-rósdob, ágyló, gázkályha, dobkályha stb. nagyon olcsón eladók. Rákosi Jenő-u. 5. 1095

GYERMEKKOCSIK,
biciklik, modern csobulorok, kerti bútorok, ágybetétek, mat-raepárnák stb. legjobb minőségben, gyári árban kedvező fizetési feltételek mellett a Vas-és Rézhűtőgyár Rt.-nél, Ispottály-utca 5. és városi lerakatában, Royal-épület szerezhető be.

FENYKEPEZŐGÉPEK,
friss fotoanyagok, amatőr fel-vételek kidolgozása. Takaré-kosságra 6 havii hitel
UNGÁR JOZSEF
látszerész és foto szaküzletében
Debrecen, SZÉCHENYI-utca 1.

Bútorokat,
konyhaberendezéseket nagy vá-lasztékban, jó minőségben, ga-ranciával megrendelésre is. — Csapó u. 67. a kanvarban 3385

ELADÓ FÖLD

Bánk 83. szám
20 hold föld tanyával eladó. Értekezni Bellegelő 511., Bo-kor-tanya. 4417

Villatellek
Horthy Miklós sugárúton, deli fekvésűek, olcsón eladók. Ér-tekezni Nap-u. 4. Telefon 12-83. 4288

ELADÓ INGÓSÁG

Eladó
Martinkán bútoralkuvaló frissen vágott kétméter vastag dió-fa Adamesiknél. 4415

Redőnyös
boltajtók, kirakatok, egyszárnyú ajtók nagyon olcsón ki-árúsítottak. József kir. her-ceg-u. 7. 4421

Takarék tüzhely
nagytornyos, jókarban lévő ju-tányos áron eladó. Értekezhet-ni Burgondia-utca 4., I. em. 4425

Eladó
lakatosműhelyberendezés, a bú-torok használtak. Arany János 30. Pulikölyök kerestetik. 4418

Satúpad
3 méteres olcsón eladó. Mik-lós-u. 2., üzlet. 1100

Kelti perzsaszőnyeg
jó állapotban jutányosan eladó. Reáliskola-utca 6. 1103

KÜLÖNFÉLE

Apolló-filmszínházban
21-én, kedden este 9 óras elő-adásnál egy két bőrredőny el-vezett. Megtalálója magas ju-talomban részesül. Cim a ki-adóban. 4455

Motorkerékpárról
adóbélyeg tokkal együtt el-vezett. D. F. 114. A megtaláló illő jutalomban részesül. Hat-van-utca 4., szerelóműhely. 4453

Edények,
konyhaasztal, fűsláda eladó Jókai-u. 16. 1090

Egy
fehér nőstény komondor ku-tya elveszett. Megtaláló ju-talomban részesül. Kadosa-utca 5. 4436

Portál
15.50 méter hosszú, négyoszla-sos nagy tükrövegablakkal, földgyábol, esetleg részben is eladó. Tóth és Sebestyén, Deb-recen, Fürdő-utca 2. 2278

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. körforgógépén.
Technikai vezető: Liptay András